

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 05 03 08 001 5

K Hamdi, Mehmed
Eser-i cedid fi 'asr-i sa'id
H2115E8
1894

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1311
4/75

K
H2115 E8
1894

مقدمه

عصر عدالتحصر جناب ملوکانه بتون عثمانلیلرك مدت حیاتلرینك اك مسعود ومعززیدر . کمال عدل وافتخار ایله یشادیغمز شوزمان عدالتنشان نصل تقدیس اولنمسون که بوکون پای تخت سلطنت سنیه لرندن تامنتهای حدوددهبولنان ممالك شاهانه لرینك هر نقطه سنه قدر خط عدالت کشیده وهر کس بوتلغراف خطیله هرمقامه عرض وبیان حال حقیقت ایده بیلوب بیوك وکوچك کافهٔ تبعه وزیردستانه ابواب عدالت کشاده بیورلمش و « دعاء السلطان سبب الغفران » مفاد منیفنجه اوقات خمسده اوراد افراد عثمانیه نك جملهٔ ابتدائیه سی اولان :

« پك بیوکسین پك بیوك ای ظل ممدود خدا »
« ذات پاککدر بو ملك وملته محض عطا »
« نفخ عدل وحکمتکله قیلدك احیا عالمی »
« تخت شان وشوکتکله پادشاهم چوق یشا »

دعای واجب الاداسی لسان مصادقت بیان عبودیتمزی تزین ایتمکده بولنمشدر . بو کون هر نره‌ده اولورسه اولسون مجازاة قانونیه‌یی داعی بر جرمك وقوعنی متعاقب مدعیٔ عمومی مجرم علیهنه اقامهٔ دعوی ، محکمه محاکمهٔ لازمه‌یی رؤیتله مدت قانونیه ظرفنده حکم اعطا واعلامنی تنظیم واملا ایدرك اصولاً تنفیذ احکامیله اولکی یولسزلقلره اساساً محل براقلماز . بونکله برابر عدالت الهیه‌یه ، عدالت بشریه اصلا مقیس اوله‌میه‌جغندن دنیاده عدالت مطلقه‌یی تامیله اجرا قابل اوله‌میه‌جغنی بدیهی اولوب انجق بیله‌رك ویا بیلمیه‌رك وقوعه کان خطیئات مأمورینندن ویاخود بعض مظنون علیه اولانلرك عدم اقتدارلری جهتیله تحقیقات مأمورلرینك ذهن وفکرلرینی تنویر ایله حقیقت کیفیتی میدانه چیقاره‌جق درجه‌ده مدافعه‌لری شویله طورسون عادتا جرم مدعانك کندولرندن صدور وعدم صدورینی سویلمکه بیله مقتدر اوله‌ماملرندن ناشی محافظهٔ حقوقلری هر نه‌یه متوقف ایسه‌یك کوزل دوشنیله‌رك اصول محاکمات

جزائیه قانون موقتی وضع وتأسیس بیورلمشدر .
بویله بر شخص عاجز بر جنایتك فاعلی ظن
اولنورکن بوظن مجرد هر نصلسه اتهام درجه‌سنه
قدر ایلرولیه‌رك عاقبت برای محاکمه جنایت
محکمه‌سنه کلوب جانی صندالیه‌سنه اوتورر ، خوف
وحشیتله بکزی صاراریر ، نفسی طارالوب سسی
قیصیلور . بو معصومك یاننده ، مدافعهٔ اسناده ،
حاضر واماده اولان وکیل مخصوص بیان حال
حقیقت ایدر . محکمه هیئتی دیکلر ، سامعین
سکوت ایلر . اومظنونك بیکناه اولدیغی تظاهر
ایدرك سایهٔ عدالتوایهٔ حضرت پادشاهیده برائتنه
وشاید متهم اولان شخصك حقیقةً فاعل ومرتکب
جنایت اولدیغی علی‌الاصول ثابت اولورسه اولا
مجرمیت ، بعده محکومیتنه قرار ویریله‌رك تفهیم
اولنور . بو احوالی کورمك ، نه بیوك تأثیرلی
تماشادر . بو صورتله تجمع ایتمش بر محکمهٔ عدلیهٔ
علنیه‌نك هیئت پرهیبتی ، سامعین وناظرینه ،
عدل وداد سلطان زمانی ، تجسم ایلمش بروجه
نورانی صورتنده کوستروب ، اوسکون وسکونت

اره‌سنده هاتف اذعان « السلطان ظل‌اه فی‌الارض یأوی الیه کل مظلوم » حدیث شریفی ایله وجدانلری مالامال شکران ایلر . قانون مذکور احکامنجه حقوق عمومیه‌یی دعوی ایتمك ، مدعیء عمومیلره ، یاخود انلرك وظائفیله موظف اولانلره عائد اولوب جرائمك سببیت ویردیکی ضرر ، تضمینات کبی حقوق شخصیه‌یی ادعالرده متضررلرك اختیارلرینه منوطدر . حقوق عمومیه مظنون علیهك وفاتیله ساقط اولورسه‌ده جزای نقدی‌یه محکوم اولمش ایسه ورثه‌سندن تحصیل اولنور .

حقوق شخصیه دعواسی ایسه مرور زمان اولمدقجه هیچ بر وقت ساقط اولمیوب اقامه اولنمق اهل حقوقك یدنده قالمشدر .

حقوق عمومیه وشخصیه دعوالری برمحکمه‌ده وشخصیه دعواسی آیروجه بر محکمه‌ده دخی رؤیت اولنورسه‌ده حقوق عمومیه اصل اولدیغندن دعوی نتیجه‌لنمدکجه حقوق خصوصیه‌یه باقیله‌ماسی طبیعی اولدیغی کبی حقوق شخصیه دعواسندن

فراغت اولنمق حقوق عموميه‌نك رؤيتنـه مانع اولميه‌جغی‌ده بديهيدر .

كرك يرلی وكرك اجنبی اولسـون اسايش عموميه‌يی اخـلال صـددنده بولندقلری حالده حقلرنده مجازات قانونيه اجرا اولنور .

هرحق شخصينك برجرم مقابلنـده اولمسی « برسارقك سرقته جرأتيله هم اسايش عموميه‌يی سلب همده مسروق منهی اضرار كبی ايكی جهتله وقوعبولان جرمندن دولايی ايكی جهتله متضرر ومجازات ايدلمسـندن » اكلاشيليور . هرضرره حقوق شخصـيه دينيور . چونكه بعض كره اوضرر برتضمين اوليور . مثلا بركيمسه برحقی ايفا ايتمديكی صورتده اوحقك صاحبی، پروتستو يعنی اول كيمسه‌يی ايفای حقه دعوت ايدرسـه بوكا حقوق شخصيه دينه‌من بلكه برتضميندر .

اشخاص حقوق شخصيه‌لرينی دعوی ايدر ايكن جزادنده بحث ايده‌بيلديكی كبی مدعیٔ عمو - ميـلرده حقوق دعـوالرنده افادات طرفينی سامعين مقامنده ديكلر. فقط اموال ميريه وايتام

ومجنون وغائب کبی مواده متعلق دعاویه مدا ـ خله مجبوردر بناء علیه بونلره وياخود عامه عائد خصوصاتده محاکم مدعیء عمومیلرك افکار ومطالعه‌لرینی بعدالاستماع حکم ویررلر. والحاصل عامه عائد اولیان خصوصاتده بر شخص ثالث کبی عد اولنان مدعیء عمومی جزا دعوالرنده مدعیء مطلقدر .

حقوق شخصیهٔ عادیه کلنجه اصول محاکمات حقوقیه قانونی احکامنه توفیقاً بومثللو دعاویی دخی درجات اوزره متشکل اولان محاکم حقوقیه رؤیت ومساوات فی‌الحقوق قاعدهٔ مشروعه‌سنه رعایتله هرکسك حق شخصیسنی محافظه‌یه اعتنا ودقت ایدر . وقتیله بر عاجز بدناً ، مالاً ، اعتباراً متضرر اولمسنه سبب اولانلردن دعوی ایدرك تضمینات طلبنده بولنجه ، مسببلرك موقع ومأموریتلری کوزه‌دیلیر ، تسویهٔ دین ایچون بر صورت بیان ایلمسی لزومنی حاوی اصحاب رتب ومأموریتدن اولان ذات مدیونه برتذکره تسطیر وتسییریله اکتفا ومدیون عجزه‌دن ایسه حبسه

القا ايديليردى . شمدى سايهٔ عدالت حضرت شهريارىده هرمحكمه طرفين متخاصمينه معاملهٔ متساويده بولنور ، داين نصل برشخص فقير وعاجز وادعا كردهسى اولانشى نقدر از وناچيز اولورسه اولسون ومديون اولان ذاتده هانكى رتبه ومأموريتى حائز وموقعى نه درجه عالى بولنورسه بولنسون ، اسباب مقبولهٔ نظاميه موجود اولديغى وشرائط لازمهسى ايفا اولنديغى حالده اومديونك اموال واملاكندن دينه كفايت ايدهجك مقدارى تحت حجزه الهرق معرفت حكومتلهٔ صاتيلوب داينك مطلوبى استيفا قلنور ، قانوناً حبسنه لزوم كورينان وياحقيقةً قدرتسز اولدقلرى تبين ايدن مديونلرك دخى حقلرنده حبس وسعهٔ حاله تعليق كبى تعريف قانونى وجهله معاملات محققه اجرا اولنور .

اوللرى اعلامات جزائيه مأمورين ملكيهٔ محليهنك الك بيوكلرى طرفندن « موجبنجه » اشارت معلومهسيله قيو التى تعبير اولنور ضابطهٔ مركزيهيه ويريلير واحكامنك اجرا اولنوب

اولنمدیغی یعنی از وچوق مدت حبسه محکوم اولانلر ، حبس اولنمشلرمی اولنمشلرسه مدت محکومه‌لرینی اکمال ایدرکمی ، ایتیه‌رکمی محبسدن چیقمشلردر ویا مدت جزائیه‌لرندن زیاده‌می موقوف قالمشلر . بورالری تفتش وتحقیق قلنمدیغی جهتله نه‌اولدیغی اکلاشلماز ومرور زمانه اصلا رعایت اولنماز ایدی اعلامات حقوقیه‌یه عطف کلام اولننجه اولوقتلر انفاذ احکامیچون اکثر اعلاملر سنه‌لرجه دوائر رسمیه‌یی طولاشور نهایت احکامی کان لم یکن حکمنده قالیر ودین ایچون اموال منقوله وغیر منقوله‌نك فروختی مثللو نظاملر یالکز اوراق اوزرنده کوریلیردی .

عصر کزین حضرت خلافتپناهیده ایسه اعلامات شرعیه ونظامیه‌نك اجراسنه مرجعلر تعیین وخلقك حقوق شخصیه‌سیله حقوق عمومیه ازسرنو تأمین بیورلمسیله تشکیلات جدیدهٔ عدلیه اساساً تسهیلات ومحسنات متنوعه‌یی مستلزم اولمشدر . اشته ممالك شاهانه‌ده کیمسه‌نك خبردار اولمدیغی بو یله بر لذت وحلاوت وعدالتی پادشاه حقایق

اکاه وشهنشاه مکارم اکتناه افندمز حضرتلری جمله تبعهٔ ملوکانه‌لری قوللرینه کوستردی . شو ترقیات اتی ایچون پك بیوك تأمینات اولمغله بو لطف و نعمت شاهانه‌نك ادای شکر و محمدتنده هر کس عاجز اولدیغی کبی بولندیغمز شو عصر ترقیده هرنه‌طرفه باقلسه کوردیکمز اثار ترقیات معارف پرور وعدالتکستر افندمزك قدرت وعظمت وموفقیت جناب جنانبانیلرینك علویتنی کمال فخر ومباهاتله ارائهٔ انظار شکرانتما ایلمکده اولدیغندن لایعد اولان اثار نافعهٔ عصریهٔ حضرت پادشاهینك بیکده برینی بیله شو کوچك رساله‌نك مقدمه‌سنه بحق تصویرله صیغشدیرمقده (ظن وتخمینم طوغری ایسه) اولدقجه قدرت قلمیه‌سی اولانلرده عاجزدر . نره‌ده قالدیکه بنم کبی اعجزناس همان جناب رب منان عمر وشوکت شاهانه‌لرینی مزداد وفراوان بیورسون . شو زمان سعد اقتران شهریارلرنده « اثر جدید فی عصر سعید » نامیله محسنات عدلیه وبعض مسائل قانونیه ایله مواد حقوقیه، جزائیه، تجاریه‌جه اصحاب ارغبت واحتیاجه

مهمـا امكن تعليمات وايضـاحاتى جامع بعض اصطلاحات منتخبه‌يى حاوى شو اثر ناچيزى من غير حدِ ترتيبه ابتدار وكافهٔ تبعه‌سـنك حضور واستراحتى وفنون وعلومك ترقى‌وتوسع وانتشارى اسـبابنك استحصـالى اوغرنده فداى راحت ايدرجه‌سنه ابذال عنايات بيوران ترقيپرور سوكيلى پادشاهمزك سـايهٔ موفقيتوايهٔ همايونلرنده تحصيل فنون وصنايع ايچون هردرلو مهيا اولان اسـبابه تشبثله دوام ايدرك هر هانكى صنف ومسـلكده اولورسـه اولسون صداقت واسـتقامت موجب سـلامت اوله‌جغندن تحصيل معـارف وتهذيب اخلاق ايله نائل سعادت حال اولمغه جهد واقدام ايلملرينى بعض ولايتـلرده ايشسز باشى بوش كزمكده اولدقلرينى كورديكم اطفـال عثمانيـه‌يه عاجزانه نصيحت يولنده واكلايه‌بيله‌جكلرى طرز وافاده‌ده برمقاله‌يىده علاوهٔ كفتار ايلرم .

مقاله

استقامت موجب سعادتدر

« سعادت » براغاجك حاصل ايتديكى ميوه‌در . بر ميوه‌نك حاصل اولمسيچون دوشونه‌لم نقدر امكلره ، واسطه‌لره لزوم واردر . مثلا باغ لازم ، فدان لازم . اوميوه الما ايسه انك اغاجى فدانى يره غرس ايتمك لازم . بعدالغرس صو ويرملى ، اره‌لقده يعنى ياز موسمنك صيجاق زياده اولديغى وياغمور ياغمديغى كونلرده بوصو ويرمكى تكرارله فدانك كوك محانى اطرافنى چپـا ايتملى زمانلر ، سنه‌لر كچملى شدت شتادن قوريمامق ايچون قيش موسـمنده برچاره دوشنملى . بويله خيلى زمان كچه‌رك اوفدان ثمره ويرمك قوتنى كسـب ايتملى الما كبى منظره‌سى كوزل طعمى ، رايحه‌سى كوزل مدور ، قرمزى برميوه ويرملى ، مدتلرجه كماله ايرملى ، صكره يملى . المـا اغاجنك ، بو تعداد ايتـديكمز احوالى طـاعت بشريه‌نك اعيـان

موجودەنك احوالنه علمى درجەسنك مثلا يوزده بر جزؤى قدردر . دها دقيقى دها ايلروسى وار كه انى ادراك واذعانده عقـول بشر عاجز وحيراندر . اشته « سـعادت » ديديكمز طاتلى شـيده الماكبى طاتلى وكوزل رايحه وميوەلى ، خوش وخوب بر شئ ايسـەده حصوليچون بر چوق اسباب ووسـائل لازمدر . بو اسـبابك حصولندن صكره ديكر بر افته اوغرامقسزين او شيئك حاصل اولمسيدر . اسباب لازمەسى وجود بولدقدن صكرەده اولورمى اولمزمى ؟ شـمدى اولور ديەلم . علم واسـتقامت كبى ايكى اسـاس متين سعادت حالك اركان اصليەسندندر . بوندن بشـقه « عدالت » حميت ، غيرت ، مرحمت كبى بر طاقم دها اساسلرى واردر . « علم » مثلا بر شى بيلمك « استقامت » بيلديكك شيده بيلديكك وجهله ثبات ايتمك « عدالت » هرحق ايله مستحقى ممنون ايتمك « حميت » علمك ، اسـتقامتك عار ويردیكى شيدن عهدەيه تعلق ايدن وظيفهٔ مقدسەيى يرينه كتيرمك « غيرت » وظيفهٔ لازمەيى يرينه

كتيرمكده تأخر وتدنيه عارض اولمسى مأمول اولان آفتدن محافظه ايچون سرعت ايلمك « مرحمت » بعض حواس واسطه‌سيله حوادث وعوارض خارجيه‌دن متألم اولمقدن عبارتدر ديه تفسير وتشريح ايتديكمزده بوقدر شيلرى وجود وحصوله كتيروب « اوسعادتحالى » بولمق ايچون چوق زحمتلره تصادفمز بديهى وبوكا عبيثان ايله يعنى نفس وهوا ايله اشتغالك ممانعتى طبيعيدر .

نفس وهوا اج بر كيمسه كبيدر . تلذذات نفسانيه ايسه آج آدمك اوكنه كتيريلن اطعمه مثللودركه بوطعامك طوزى ، طادى يوقدر . از برصبر كبى زحمته قاتلانلديغى وياخود يارم ساعت قدر برمسافه طولاشلديغى حالده ، حضوره اعلا براشجى الندن چيقمش ، طوزى طادى برنده ، نفيس برطاقم يمكلر كتيريله جكندن بحثله ، او آج كيمسه‌يه تأمينات قويه ويرلسه بوتأميناتى اشتهاى نفسانيسى حسبيله نظر اعتباردن دور ايدرك اوكنه او آنده كلن مذكور اطعمه‌يي اكل ايدر . واقعا قارنى طويارامايديكى اطعمه‌نك پك چيك

اولوب پیشکین اولمامسندن ودها سائر احوال مضرهسندن معدهسنده فنالقلر پیدا اولهرق او آدم حفیفجه برنوبته طوتیلور . نوبت عادی ستمه یه وستمه دیکر بر علته تبدل ایدرك وغفلتله حاذق برطبیبك تداویسنهده مراجعت ایتمهرك ویابوله . میهرق بیچاره نفس وهوایه تابع اولمق بلیهسیله زیر خاکی کندوسنه مسکن ومقر ایدر . اشته نقل وعقله وحکمته رعایت واخلاق واطوار وحرکات ومشوارینی قسطاس مستقیم شرع وعقل ایله سنجیده ایتمکه دقت ایتمیان انسانلرك وغفلتله کون کچیروب جوهر جهانبهای عمرینی غایتله دکرسز ، فنا شیلرده ضایع ایدنلرك «سعادتمحال» کبی برطاقلی میوهدن دنیاده ، اخرتده شیرینمذاق اولهمیه جنی بدیهیدر . وهر خصوصده حرکات وسکناتك واطوار وکفتارك اصول اسلامیه قسطاس مستقیمیله سنجیده ایتمکله نائل «سعادتمحال» اولمقلغمزی قاعدهٔ عقل ونقلمز جمله مزه امر ایدر . ملت اسلامیهده ظهور ایدن بیوك ادملر ، صورت غیر مشروعهده اشتهادن نفسلرینی منعه

دقت ، هرخصوصده عدالتی کندولرینه طبیعت ، عادت وبوفکر مستقیمده تصادف ایتدکلری مشکلاته صبرایله مقابله ومقاومت ایتمشلر وبوحال ایله نائل سعادتحال اولمشلردر . تهذیب اخلاقك غایتی نائل « سعادتحال » اولمقدر انکده اساسی علم عدالت حمیت غیرت مرحمت کبی خصائل حمیده اوله‌رق بونلر، حسن اخلاقك ارکانی وعلم ایله استقامت دخی بو ارکانك ارکانی وبونلرك هپسی « سعادتحالك سبب مستقلی اولوب اکا نائلیت سایهٔ فیوضاتوایهٔ جناب تاجداریده مکتبلره دوام ایدرك تحصیل علم ایله حاصل اولور. یوقسه بیهوده طولاشوب وهرزمان نافله شیلرله جواهر حیات مستعاری الدن چیقاروبده برده نائل « سعادتحال » اوله‌مدیغندن ، وقدر بویله ایمش ، کبی معناسز سوزلرله تضییع اوقات ایتمك نقدر یاکلشدر. چونکه نقصانی کندوسنده کورمیوبده کیفیتنی ادراکدن عقول بشرك عاجز وحیران قالدیغی ، قدر کبی بر سر مبهمدن بحث ایتمك صحیحاً پك عبثدر . ومن الله التوفیق

اصطلاحات منتخبه

(اسایش عمومی) بالجمله اهالینك مالاً جاناً امنیت وراحتلرینه دنیور .

(ابراء استیفا) برکیمسه‌نك دیکر کیمسه‌ده اولان حقنی الدیغنی اقرار ایتمسیدر .

(ابراء اسقاط) برکیمسه‌نك دیکر کیمسه‌ده اولان حقنی اسقاط ایله ذمتدن بری قلمسیدر .

(ابراز) بردعوانك روئیت اولندیغی اثناده ویاخود اثبات مدعی ضمننده برمحکمه ویا مجلسه ویاخود برمقام رسمیه برشی کوسترمك ویا اعطا وارائه ایلمکدر . سند وسائره کبی .

(اتفاق آرا) دعوایه بقـان محکمه هیئتنك نتیجهٔ مذاکره‌ده بربرینـه موافق فکر و رأیده بولنمسیدر .

(اتهاب) هبه‌یی قبول دیمکدر . برآدم برکیمسـه‌یه برشیٔ یعنی معین و موجود برمالنی سکا باغشلادم دیدیکنده اوکیمسه‌نك قبض ایتمسیله اولور .

(اتهامنامه) بر متهمك اجرای محاكمه‌سی طلبنی حاوی شهود پوصله‌سنك لفیله استیناف مدعیٔ عمومیلکندن جنایتی رؤیته مأمور محکمه‌یه ویریلن ورقهٔ رسمیه در .

(اثبات مدعا) دعوانك صحتنی یا ایکی شخصك شهادتلری ، یاخود قرینه ، اماره کبی مدار حکم اولور احوالك دلالتلری ایله اشکار قیلمقدر .

(اثبات هویت) فرارده بولنان بر محکومك میدانه چیقمسیله حقیقةً محکوم علیه اولان شخص کندوسی اولوب اولمدیغنك اولجه حکم ویرن محکمه‌جه تدقیق وحکم اولنمسیدر .

(اجابت) سؤاله جواب ویرمك، ایستنیلن محله کیتمکدر .

(اجاره) کیرا ، اجرت دیمکدر .

(اجارهٔ لازمه) شرط ، عیب ، رویئت کبی خیاراتدن عاری اولان وبلاعذر فسخ اولنمیان اجارهٔ صحیحه در .

(اجارهٔ منجزه) وقت عقددن اعتباردیمکدر .

(اجارهٔ مضافه) کله‌جك بروقتدن اعتباراً عقد ایدیلن مثلا شو آیدن بالاعتبار شوقدر مدت ونم‌روشله دنیلن کیرادر .

(آجر) مالی کیرایه ویرن آدمه اطلاق اولنور مال‌صاحبنه « موجر » دخی‌دنیلور .

(اجر مثل) اهل وقوفك تقدیر ایده‌جکی اجرتدر .

(اجر مسمی) معین ومعلوم اولان اجرتدر .

(اجرای حکم) بر محکمه اعلامنك تنفیذ حکمی یعنی حکم‌ندن عبارت ایسه انی تمامیله یرینه کتیرمکدر .

(اجرای محاکمه) طرفین متخاصمینك دعوالرینه باقمقدر .

(اجرای موقت) دعوی برسند رسمی ویا مدیونك معترف اولدیغی تعهد ویا استیناف اولنمامش برحکم سابق اوزرینه مؤسس اولدیغی حالده بوکا دائر لاحق اوله‌جق حکم وقرار ایله موقتاً اجراسنه‌ده حکم اولنه‌بیلور بو حالده وکرك

استینافه دکین تأخیر اجراسنده مضرت متحقق بولنان خصوصات مستعجله حقنده اجرای موقت حکمی ویرلدیکنده دایندن کفیل النوره وشق ثانیده داین معتبر کفیل کوسترمدکجه موقت اجرا حکم اولنهماز .

(اجرت) منفعت بدلی، کیرا، ایجار دیمکدر.

(اجیر) نفسنی کیرایه ویرن آدمدر .

(آچیق بونو) کیمك یدنده بولنورسه حاوی اولدیغی اقچه نك اکا تأدیه قلنه جغنی مبین برسنددرکه بونویه متعلق دعوالر تجارت محکمه لرنده فصل ورؤیت اولنه جغی ذیل قانون تجارت احکامندن اولوب بونوع سندلرده جبرو اصولنك اجراسنه لزوم یوقدر .

(احد طرفین) خصمیندن یعنی ایکی طرفدن بریسی » در .

(احضار مذکره سی) کندوسنه یاخود اقامتکاهنه تبلیغ اولنان جلبنامه یه مطاوعتله حضور حاکمه کلیان شخص حقنده مستنطق ویا محکمه دن

صادر اولوب حکمنی اجرایه یعنی اوشخصی همان طوتوب کتیرمکه هرقوهٔ مسلحه‌نك مجبور اولدیغی ورقه‌در .

(احقاق حقدن استنکاف) بلا موجب بر استدعانی رد ایتمك وعن قصدٍ دعوانی رؤیت ایتمامکدر .

(اخبار نامه) مواد جزائیه‌ده بر شخصك خلاف قانون حرکتنی حکومت سنیه‌یه بیلدیرمك ایچون دیکر شخصك امضا ومهریله مأمورین عائده‌سنه ویریلن ورقه‌در . ومواد حقوقیه‌ده بر متعهدی تعهدینی ایفایه دعوت ایچون کوندریلن ورقهٔ رسمی‌یه‌ده دینورکه عربجه‌سی « تقدم » فرانسزجه‌سی « پروتستو » در معاملات افسلا - سیه‌ده دخی بر مفلسك دینی تأدیه‌دن عاجز قاله‌رق تعطیل تأدیه ایلدیکنی تجارت محکمه‌سنه بیلدیرمسیدر .

(اختلاس) مال میری‌یی چالمق ذمتنه کچیرمك در .

(اختلاط) كوريشوب ، قونشمق ديمك اولوب برجرمدن دولايى موقوف اولان شخصك اختلاطدن منع اولنمسنه لزوم كورن مستنطق طرفندن حبسخانه مأمورينه ويريلهجك امر تحريرى بهمه حال حبسخانه دفترينه قيد اولنوب بومنع اولنمق معاملهسى تكرر ايدرسهده بر دفعهده اون كوندن زياده اولهميهجق ومستنطقَ برموقوفى اختلاطدن منع ايتديكى حالده مدعئ عمومى يه بيلديرمكه مجبور اولهجقدر .

(آخذ) كوندز اچيق برمحلدن برينك مالنى ويا بر آدمك خبرى اولمقسزين اوزرندن ، يانندن بر شيئى چالمق ، آلمقدر شق ثانى اوزره الان شخصه (يان كسيجى) ده ينور .

(آخذ كرفت) فرارده بولنان برجنايت ويا جنحه فعلى مرتكبنك طوتيلوب تابع اولديغى محكمهٔ جنايت توقيفخانهسنه تسليمنى امر هيئت اتهاميهدن ويريلن ورقهٔ رسميهدندر .

(اخلاى سبيل) هر نه صورتله اولورسه

اولمسون بر موقوفك محبسدن چيقارلمسنه اطلاق اولنور .

(ادعا نامه) بر مجرمك تعيين نوع جرميله تحديد جزاسى وقرارده ايسه غياباً معاملهٔ قانونيه اجراسى وتوقيفى ولزوم محاكمه‌سى واثناى محاكمه واستجوابده وشاهد كاذب اولدقلرى اكلاشيلانلرك توقيف وتخليه‌لرى معاملاتيله حقوق عموميه‌يه متعلق كافهٔ خصوصاته دائر استيناف وبدايت مدعىء عموميلرينك محكمه‌لره ، هيئت اتهاميه‌يه ، مستنطقه ويردكلرى ورقه‌لره دينور .

(ادعاى حقوق) ضايع ويا ضياعندن خوف ايديلن حقلرى ايستمكدر .

(ارتكاب) مقتدر اولدينى ايشى ياپمق ايچون ايش صاحبندن پاره وسائره المقدركه آلان كيمسه‌يه مرتشى دينلور .

(ارتضاى طرفين) برماده‌ده ايكى طرفك رضا وموافقتلريدر .

(ارسـاليه قائمه‌سى) بر محله مال كوندرن

آدمله كراجى وكذلك مال كوندرن شخصله شپارشكار واماتجى بينلرندديا پيلان مقاوله سنديدر.

(ازالهٔ بكر) برقزك غشاء بكارتى ، قزلغى بوزلمسيدركه ايكى صورتله اولور برى جبر ودىكرى وعد ازدواج ايلهدر . جبراً هنوز براره ترويج اولنمامش قزه بو فعل شنيعى اجرا وارتكابه متجاسر اولان كيمسه موقت كورك جزاسيله تضمينه محكوم اولور وتزوج ايدهجكم ديو اغفال ايله ازالهٔ بكر ايتدكدن صكره المقدن استنكاف ايدن شخص دخى كندوسندن بدل تضمين بكر النمدقدن صكره بر هفتهدن آلتى آيه قدر حبس اولنور فقط بوحكمك صدورى ازدواج وعديله اغفالى يا اركككك اقرار ايلمسنه ويا قز طرفنك اثبات ايتمسنه منوطدر .

(اسباب اربعهٔ قانونيه) محكمهنك عدم صلاحيتى ، فعل مدعانك جنايت نوعندن اولمامسى ، مدعى عمومينك استماع اولنمامش اولمسى ، حكمى اعطا ايدن هيئت اتهاميه اعضاسنك مقدار قانونيسندن

دون بولنمسیدرکه بونلردن بری واقع ایسه مفسوحیت ادعا اولنور .

(اسباب اشتکاء عن الحکام) حاکمك محاکمه‌یه فساد قارشدیرمش ، یارشوت آلمش اولمسی ، یاخود احقاق حقدن استنکاف ایلمسیدرکه اصول محاکمات حقوقیه قانوننك ایکیوز التمشنجی ماده‌سنده مصرح اولدیغی اوزره اشتکاء عن الحکامك صور ثبوتیه‌سی انجق سندات معتبره‌یه ویا بیغرض شهودك اخباریله برابر قرینهٔ قاطعه‌نك وجودینه متوقفدر . مثلا بر محاکمه‌ده طرفیندن برینك غدرینی التزام ایتمك شرطیله فساد قارشدیرلمش پاره آلنمش ویا احقاق حقدن استنکاف ایدلمش ایسه قصد وغدرك وقوعی اثناده علیهنه شکایت ایدیلهجکنی مبین او حاکمه یعنی قصد وغدر و فسادی ارتکاب ایدن هرکیم ایسه اکا برر مخطره کوندرلمسی‌ده لابددر .

(اسباب حکم) قرینهٔ قاطعه ، یمین ، یمیندن نکول ، شهادت ، اقرار ، حجج کبیدرکه بونلردن بری ایله حکم جائزدر .

(اسباب سقوطیه) حقوق عمومیه دعواسنده درت اولوب : مظنون علیهك وفاتی ، مرور زمان ، معافیت ، قضیهٔ قطعیهٔ محکوم بها وحقوق شخصیه دعوالرنده اوچدر ، کیفید ، مصالحه ، دعوادن فراغتدر .

(اسباب فسخیه) اصول محاکمهٔ جزائیه‌نك اوچیوز اون دردنجی مادهسنده مندرج اولدیغی اوزره تحقیقات ومحاکمانده ویا اعلامده مفسوحیتی مستلزم معاملاتدن برنده ویا بر قاچنده خلاف قانون حکم وذهول وقوعی محکمه‌نك عدم صلاحیتی ومدعیء عمومینك مطالب قانونیه سندن برینه ویا برقاچنه ذهولاً ویا رداً بیان رأی اولنمامسندن دولایی معاملهء مطلوبه‌نك عدم اجراسی وحکم اولنان جزا قانونده او فعل ایچون معین اولان مجازات قانونیه‌نك غیری اوله‌رق ویرلمسی کبی .

(اسباب مانعه) بر فعلك ایشلنه‌جکی آنده ظهور ایدوب ید اختیارده اولمیان سببلردرکه فعلك اجراسنه مانع اولور .

(اسباب نقضیه) صلاحیت خارجنده دعوایه

باقلمش . ویا خلاف قانون حکم اولنمش . ویاخود صورت جریان محاکمه ، وضبط واعلامك صور تنظیمیه وتحتیمیه‌سی ، اصوله مغایر بولنمش . وبر ماده حقنده یکدیکرینه مباین حکم واعلام ویرلمش بولنمسیدر .

(اسباب نقل دعوی) طرفیندن بری ویا مدعیٔ عمومی طرفندن بر محکمه‌ده ویا مستنطقده اولان دعوانك دیکر محکمه ویا مستنطقه نقلی ایچون ، اومحکمه‌نك رئیسی ویااعضاسندن برینك ویامستنطقك طرفیندن برینه قرابت ویامناسبتندن ویاخود متفذاندن اولمسیله رعایتندن والحاصل التزام وصحابتندن بحثله دعوانك صورت سالمه‌ده باقیله‌میه‌جغنی کوسترر احوال وشبهاتی حاوی ، محکمهٔ تمیز استدعا دائره‌سنه استدعا نامه کوندر - لدیکنده دائرهٔ مشارالیها اوراقی ومدعیٔ عمومیدن مطالعه نامه ایستیوب برقرار ویرر ونقل استدعاسی اسباب قانونیه‌یه بناءً اولمیوبده امنیت عمومیه‌یی محافظةً مدعیٔ عمومی طرفندن وقوعبولورسه

اوراق دعوی ایله لایحه‌لرینی عدلیه نظارت جلیله‌سنه تقدیم ایدرلر .

(استجواب تاریخی) جنایتله متهم شخصه اتهام مضبطه‌سیله اتهامنامه وشهود پوصله‌سی صورتلری تبلیغ اولندقدن صکره جنایت محکمه‌سنه جلب اولنه‌رق رئیس محکمه طرفندن کندوسنه (شویله بر جرمکدن طولایی اتهام اولنمش‌سك) کبی سؤال وجوابدن وبر وکیل مدافع انتخاب ایتمسی تکلیف وبو مضبطهٔ اتهامیه علیهنده مفسوحیت ادعاسنده بولنورسه بش کونه دکین محکمه‌یه بیلدیرمسی لزومی بیان وتشریح ایدلدکدن معتبردرکه مذکور بش کون مرور ایتدکدن صکره ادعای مفسوحیت قبول اولنمیه‌رق محاکمه اجرا اولنور .

(استحصال) سعی انسان منضم اولمدقجه طبیعتده حصولی غیر قابل اولان ویاخود جزؤی حصوله کلن « شیئ » وجوده کتیرمك ایچون طبیعتی زورلمقدر .

(استرداد اموال میریه) دولت علیه‌نك

كلى ويا جزوى حاصلات الديني اراضى اورمان چفتلك معادن ملحه كبى وارداتى خزينهٔ جليله يه عائد باجمله تكاليف حاصلاتندن از وچوق بر مبلغى ذمتنه كچيرن ويا آخرك ذمتنه كچيرمكه وياخود اتلافنه سبيت ويرن شخصدن كرى النمسيدر .

(استرداد مجرم) افعال جنائيه‌دن برينى بر دولتك ممالكى داخلنده اجرا ايتدكدن صكره ديكر دولتك ممالكنه فرار ايتديكى ادعا اولنان مظنون عليهك بالمحاكمه تحديد مجازاتنه صلاحيتدار اولان برنجى دولت طرفندن طلب وجلب اولنمسنه دينلور .

(استعاره) عاريت المقدر .

(استقلاليت داخليه) دولتلرك قوانين ونظامات ترتيب وتنسيقنجه هيچ بر دولتك اخطارينه اتباع ايتمامسيدر .

(استقلاليت خارجيه) بر دولتك مناسبات خارجيه‌سنده ديكر دولتك اذن واخطارينه تبعيت

ايتميه‌رك صلاحيتنى بالذات وطوغريدن طوغرى يه استعمال ايدرك حقوق خارجيه‌سنى محافظه ايتميدر .

(احوال ادارهٔ ملكيه) مأمورين حكومتك ودوائر اداره‌نك صورت ترتيب وتشكيلنه وبربرينه مربوطيت وتابعيتنه دينلور .

(اصول دفترى) قيد مضاعف ديمكدركه بر تاجرك بالجمله معاملاتنك صورت صحيحه ومضبوطه‌ده قيدى ديمكدر .

(اصول ماليه) بردولتك ايفا ايتمك ايستديكى وظايف ايچون تدارك مقتضى واردانك يوليله تحصيلنى وبووارداتك يوليله صرف واستعمالنه وبو بابده اتخاذى لازم كلان تدبيرى كوسترر قواعددر .

(اصول محاكمهٔ تجارت) معاملات تجاريه‌دن دولايى وقوعبولان دعوالرك نصورتله رؤيت اولنه‌جغنه ومتفرعاتنه دائر اولان اصول وقواعددن بحث ايدن قانوندر .

(اصول محاكمات جزائيه) دعاوىء جزائيه نك صورت جريان رؤيتيله مجرملرك تحريراتى وحقلرنده كى تحقيقاتى كيملر ونصل اجرا ايده جكلرينه دائر قواعدى بيان ايدن قانوندر .

(اصول محاكمات حقوقيه) حقوق دعوالرينك صورت جريان رؤيتنه دائر معاملات وقواعدى بيان ايدن قانوندر .

(اضاعهٔ مال) برمالى ضياع ايتمك وياخود تلفنه سبب اولمقدر .

(اعادهٔ اعتبار) تاجر مفلسك بالجمله ديوناتى مع فائض تأديه ايدرك حال افلاسدن قورتيلوب اعتبار وناموسنك كمافى السابق يرينى بولمسيدر . حيله لى مفلسله دولاندريجى وبالجمله حساب اعطا سنه مجبور محكوملر مستثنادر .

(اعادهٔ مجرم) بر جانينك الكاسنه فرار ايلديكى دولت طرفندن جنايتى ارتكاب ايلديكى مملكته دفع وتسليم اولنمسيدر .

(اعادهٔ محاكمه) محاكم ابتدائيه واستينافيه دن

ویریلن حکم واعلام علیهنه آتیده‌کی اسباب قانونیه‌دن دولایی طرفینك ویاانلرك مقاملرینه قائم اولانلردن برینك ویره‌جکی عرضحال اوزرینه اوحکمه‌ده یکیدن اودعوایه باقلمسیدر .

(اعادهٔ محاکمه مدتی) حقوق دعوالرنده حکم وجاهیلر تبلیغ تاریخندن وحکم غیابیلر ایچون اعتراض علی الحکم مدتی اولان اوتوز بر کونك انقضاسندن صکره التمش بر کون اولوب جزا ایشلرنده تاریخ حکمدن اعتباراً نهایت ایکی سنه‌در .

(اعادهٔ محاکمه اسبابی) دعوی اولنمیان بر شیئه ودعوی اولناندن فضله شیئه حکم اولنمسی دعوی اولنان موادن بعضیسنك حکمده مسکوت براقلمسی . بر دعواده ایکی درلو یعنی بربرینه منافی حکم ویرلمسی . براعلامده یکدیکرینه مباین حکملر بولنمسی . حیله وقوعی . قراره اساس اتخاذ اولنان اوراقك ساخته‌لکی مدار حکم اولان مکتوم ورقه وسندك ظاهره چیقمسی . اصول محاکمه‌یه رعایت اولنمامش اولمسی یعنی مغایرتی .

خزينهٔ ماليه ووقفيه وايتام وبرقصبه وقريه اهاليسى عليهلرنده‌كى دعاويده وكيل ووصى ومتولى بولنمقسزين حكم ويرلمسيدر .

(اعتبار مالى) ايلروده بر وقت معينده ويرلمك ويامدت معينه وغير معينه ايله كذشته ويرمك وياخود هم تأديه وهمده كذشته اعطا اولنمق شرطيله آخرك سرمايه‌سنى اخذ واستعمال اقتدارينه دينور .

(اعتبار مكتوبى) بر ذاتك بشقه محلده بولنان ذاته اسمى مكتوبده محرر شخصه مقدارى معين وياخود غير معين اقچه‌نك مراجعتنده ويرلمسيچون يازديغى مكتوبدر كه جيرو ايدلز ومخاطب ردايدرسه حاملى پروتستو وسائر رسوم وقواعدى اجرايه مجبور اولز .

(اعتراف جرم) بر كيمسه‌نك ايشلمش اولديغى فعلى اقرار ايتمسيدر .

(اعتراض على الحكم) مدعى عليهك يوم معينده محكمه‌يه كلامسندن دولايى غيابنده ويريلان حكمه مدت نظاميه ظرفنده اعتراض ايتمسيدر كه « دفع دعوى » ده دينور .

(اعتراض مدتی) بر حقوق محکمه‌سندن ویریلان حکم غیابینك تبلیغی تاریخندن اعتباراً اوتوز برکوندر .

(اعتراض الغیر) طرفیندن اولیان شخص ثالثك حقوقنه طوقنور حکم وقوعنده مرور زمان اولنجیه دکین اعتراض ایتمسیدر .

(اعتماد نامه) برسفیرك دولت متبوعه‌سندن الوب نزدنده بولنه‌جق دولته ویره‌جکی وکالتنامه‌در .

(اعذار واهیه) قبوله غیر شایان ، بیهوده سوز دیمکدر .

(اعلامات جزائیه) مجازات قانونیه‌یی داعی افعال مرتکبلری حقنده جزا محکمه‌لرندن صادر اولان ومهر رسمی ایله مختوم وممضی بولنان اعلاماتدر .

(اعلامات حقوقیه) محاکم نظامیه‌دن حقوقه متعلق ویریلان اعلاملردر .

(اعلامات سجلی) محکمه‌دن صدور ایدن حکم اعلاملرینك عیناً قیدینه مخصوص دفتردر .

(افترا) اساسسز ، حقسز اوله‌رق بر آدمی

برفعل اسناديله شكايت وخلقك نفرتى او آدمك اوزرينه دعوت ايتمكدركه جرايمك الك اشنعيدر.

(افلاس) معاملات تجاريه‌يى كندوسنه صنعت اتخاذ واعتياد ايدن تاجرك تجارلق صفتيله اولان بورجلرينى زماننده ويرمامسيدر .

(اقامهٔ دعوى) مواد حقوقيه وجزائيه‌ده كرك مدعىء عمومينك وكرك حق شخصى صاحبنك آخر كيمسه‌لر عليهلرنده ادعايه قياملريدر .

(اقامهٔ شهود) كرك محاكم شرعيه و حقوقيه وجزائيه وكرك مستنطق حضورنده بر ايش اوزرينه وقوف ومعلوماتى اولانلرى سويلمك وسويلتمكدر .

(اقامتكاه) طرفين وشاهدلرك ودعواده علاقه‌دار اولانلرك بولندقلرى محللره دينلور .

(اقامتكاه سندى) هرنه جهتدن ايسه بدلى برمحلده الناں اڤه‌نك بر وقت معينده ديكر محلده تأديه‌سنى تعهددركه مغايرت مكان شرطندن بشقه امره متعلق سنددن فرقى يوقدر .

(اقالهٔ بيع) عقد بيعى يعنى پازارلغى بوزمقدر .

(اقرار) بر مجرمك جرمنی وبر مديونك دينی ، ذمتنی كرك شفاهی كرك تحريری بيان واعتراف ايلمسيدر .

(اقرار بالكتابه) يازی ايله اقراردركه لسان ايله اقرار ديمكدر .

(اكثريت آرا) بر محكمه ويامجلس هيئتنی تشكيل ايدن ذواتك نصفندن زياده يعنی اوچ ذاتدن مركب ايسه اوچده ايكی رأی ديمكدر .

(اكثريت ثلثات ارا) هيئت حاكمه‌سی بش ذاتدن عبارت اولان استيناف محكمه‌سنجه درت اعضا متفقاً بررأيده بولنوب يالكز رئيسك منفرداً بشقه رأيده بولنمسنه دينور . امور جزائيه‌ده جنايت محكمه‌لرنده اوچ رأی محكوميت وايكی رأی برائت جهتلرنده حاصل اولنجه متهم موقوفك سبيلی تخليه قلنور .

(اكراه) بركيمسه‌يی اخافه ايدرك رضاسی اولمقسزين برايشی ايشلمك اوزره اجبار ايتمكدر .

(اكراه ملجی) اتلاف نفس ، ياقطع عضو وياخود بونلری مؤدی اولور . ضرب شديد ايله اكراهدر .

(اکراه غیر ملجی) غم والمی موجب اولور ضرب وحبس ایله اکراهدر .

(اکسه کو آتور) شهبندری قبول ایدن حکومتك محل معینده اجرای مأموریت ایلمسیچون اوشهبندره ویره جکی اذننامه در .

(الحاق) اختیاری ویاعارضی برفعل اولوب برشیئك دیکر شیله تلاحق وارتباطیدر .

(اکفای قانون) بر قانون احکامنك ابطالی دیمك اولوب بوده یاصراحةً ویا ضمناً یکی بر قانون ویاعرفك ظهوریله اولور .

(آمر مجبر) تهدینی ایقاعه یعنی دیدیکنی یاپمیان شخص اتلافه مقتدر اولاندر .

(آمر غیر مجبر) تهدیدینی ایقاعه مقتدر اولمیان کیمسه در .

(اماره) بر فعل فاعلنك اوفعلی یاپدیغنه دلالت ایدن حالدر که قاتلك النده کی بچاقده واوزرنده کی اتوابده دم بولنمسی کبی .

(امتیازات مذهبیه) هر ملتك کندولرینه مخصوص اولوب تعرضدن مصون اولان رسم وآیینلری دیمکدر .

(امتیاز خارج از مملکت) برکیمسه برمملکتده مقیم اولدیغی حالده حکماً بشقه مملکتده مقیم عد اولنمقدر که سفرا و مصلحتکذار لرك صفت رسمیه لرینه مخصوص اولان معاملات حقوقیه لرندن دولایی قوانین محلیه یه تابعدرلر .

(امانت) امین اتخاذ اولنان کیمسه نك نزدنده کی شیدر .

(امره محرر سند) صانون آلدیغی مالك بدلنی صاتانك امر ایتدیکی شخصه ویره جکنی متضمن مشترینك یعنی امور تجاریه دن دولایی مدیونك وقت معینده دینی داینك امر ایتدیکی محله ویره جکنی مبین امضالی سندیدرکه مطلقا شو شرطلرله برابر ممضی ومورخ اولمایدر . بو سند « پولیچه » کبی جیرو طریقیله الدن اله تداول ایدن سندات تجاریه دندر .

(امضادن امتناع) برآدمك کندوسنه متعلق ویاخود حضورنده یاپیلان تحقیقات اوراقنی امضا ایتمامسیدر .

(املاك شاهانه) خاندان حکمرانی یه مخصوص اولان املاکدر .

(املاك صرفه) خصوصی اشخاص وشرکتلرك املاکیدر .

(املاك میریه) دولتلرك کلی وجزوی حاصلات آلدقلری اراضی وچفتلکات واورمان وعقارات ومعادن وتیمور یوللر وطرق وجسر وجداول وضربخانه ومطبعه وزراعت مکتبلریله هرنوع فابریقه‌لر ملحه‌لر وسائره کبی املاکه اطلاق اولنور .

(املاك موقوفه) وارداتی تأسیسات عمومیه وخیریه‌یه مخصوص اولان املاکدر .

(املاك عمومیه) بیوك وکوچك عبادتخانه‌لرله دوائر عسکریه وملکیه‌یه عائد ابنیه‌نك وحکومت وبلدیه قوناقلریله موزه‌خانه‌لرك ومجاناً استعمال اولان طرق ومعابره دینور .

(امنیت خارجیه‌یی اخلال) بردولتك دیکر دولتله محارب اولمسنه سبببیت ویرن افساداتدرکه متجاسرلری اعدام جزاسیله محکوم اولورلر .

٤٨ مادده باقیله

(امنیت داخلیه‌یی اخلال) بردولتك اسایش

داخليه‌سنى بوزمق يعنى قتل‌نفوس ، غارت اموال كبى افعال جنائيه‌يه دينور كه متجاسرلرى اعدام جزاسيله محكوم اولورلر . ٥٥ ماديه باقيله

(امنيتى سوء استعمال) امانةً النان بر مالى صرف واستهلاك ايتمك وحيل ودسايسله مال صاحبنى اضرار واويوزدن انتفاع ايلمكدر .

(اموال منقوله) بر محلدن ديكر محله نقل اولنه بيلان باجمله اشيايه دينور .

(اموال غير منقوله) خانه ودكان واراضى كبى املاك وعقاردر .

(آنترپو) امتعهٔ اجنبيه‌نك حين دخولنده رسم كمرك النمه‌رق ادخار ايدلديكى جسيم انبار - لردركه اشيا صاحبلرينه برر سند ويريلور بونلرك ذى اليدلرى اشيالرينى شوكا بوكا پارچه پارچه صاتارلر سندلرك تداوليله اشيانك صاحبلرى دكيشورسه‌ده اصلا مصارفى يوقدر اك صكره صاتون الانلر رسم كمركى ايفاايدرك اشيايى نقلنده بركره حماليه ويرمش اولورلر .

(انغاريه) سفاين تجاريه وسائر شركت

اموال ومشتملاتی احوال فوق‌العاده‌ده خدمات عسکریه وعمومیه‌ده استعمالدر .

(انتفاع) فائده‌لنمك دیمکدر .

(انعقاد) اجزای تصرفك شرعاً ارتباطندن عبارتدرکه ایجاب‌ایله قبولك اهلندن صادروبحلنده واقع اولمسیدر.

(انقضاء مدت) تعیین اولنان زمانك، مدتك نهایت بولمسیدر .

(انکار تهمت) جرمنی کندم ایتمسی ، بر کیمسه‌نك ایشلدیکی فعلی سویلمامسیدر .

(آوال) برنوع کفالت دیمکدرکه پولیچه قیمتنك تنزلدن وقایه‌سیچون معتبر بر ذاتك بو « آوال » کلمه‌سنی سندك ظهربنه تحریر وسندك زیرینی امضا ایلمسیدر. بوکا (خارجدن کفیل) ده دینور .

(اوراق دعوی) بر دعوایه متعلق اولان اوراق رسمیه دیمکدر .

(اوراق مضره) مندرجاتی بردولت وملت

علیهنده اولان کتب ورسائل مضره وسائره درکه متجاسرلری اغر جزا ایله مجازات اولنور .

(اولتیمانوم) بر مسئله دن دولایی دولتینك یکدیکرینه کوندردکلری بیاننامه لره دینورکه اکثریا حربك مقدمه سی اولور .

(ایجار) برمالی بدل معینله برمدت ایچون کرایه ویرمکدر .

(ایداع) بر مالك محافظه سنی آخر کیمسه یه احاله ایتمکدر .

(ایستاتستیق) باجمله مناسبات تحتنده بر کله ایله اخلاقه دائر کتاب یازان وعلامه دنیلن ذواته وعلم اداره اهلنه ورجال دولته فائده بخش اوله حق صورتده برمملکتك منابع ثروتندن ووسائط وامتدادندن ومساحهٔ سطحیه سندن ونفوس وزراعت وتجارت وصنایعندن وقوای عسکریه وسفائن حربیه سندن وواردات ومصارفات ومادی ومعنوی ترقیاتندن باحث برعلم دولتدر .

(باطل) صحیحك ضدی اولوب کندوسنه اعذار ونفوذ تعلق ایتمیاندر معدومك بیعی کبی که اصلا صحیح دکلدر .

(بالغ) سنی ، حد بلوغه واصل اولاندر که سن بلوغك مبدئی ارکککده اون ایکی وقیزده تمام طقوز ومنتهاسی ایکیسنده دخی اون بش یاشدر. سن بلوغك مبدائی اولان یاشلرینی تکمیل ایدوبده بالغ اولمیانلره مراهق ومراهقه دینور ومنتهای سن بلوغه وارمشیکن کندوسنده آثار بلوغ ظاهر اولمیانلرده حکما بالغ عد اولنور .

(بایع) صاتیجی ، بر شیٔ فروخت ایدن کیمسه یه دینور .

(بالذات) اصیل ، کندوسی ، مصلحت صاحبی دیمکدر .

(بالوکاله) وکالتی حسبیله اصیلك یرینه قائم اولان کیمسه در .

(برائت ذمت) دعوانك اصولاً ثابت اولمامسیله علیهنه اقامهٔ دعوی اولنان شخصك بری قلنمسنه دینور .

(براهین) برهانك جمعی اولوب بر شیٔك صحتنه قناعت حاصل ایتدیرن حجتلر ، دلیللر .

(بعدالعقد) بینلرنده « آلم » صاتم کبی

معامله وسـائر مقاوله یاپیلان مجلس طاغلدقدن صکره دیمکدر .

(بعدالقبض) برشی الندقدن ، یده کچدکدن صکره دیمکدر .

(بعدالوفات) اولدکدن صکره دیمکدر .

(بغیر حق) فضـولی ، حقسز اوله‌رق دیمکدر .

(بغیرقصد) نیتسز ، اولدن دوشونمکسزین ، بلا تصویر دیمکدر .

(بقا) بر شـیئك بولندیغی حال وموقع دکشدیرلمامك ، حال حاضری ابقادر .

(بکارت) برقزك قزلغنه دینور « بکر » ده بومعنایی مفیددر ،

(بیجرم) صوچسز ، قباحتسز ، کناهسز دیمکدر .

(بیع باطل) اصلاً صحیح اولمیان بیعدرکه حقیقتده آلم صاتم یوق دیمکدر .

(بیع سلم) پشین پاره ایله ویره‌سی‌یه مال المقدر .

(بيع صحيح) مشروع اولان الوب صاتمغه اطلاق اولنور .

(بيع صرف) التونى التونه وكمشى كمشه ويا برينى ديكرى مقابلنده صاتمقدركه اچغه بوزمق تعبير اولنور .

(بيع فاسد) اصلاً صحيح اولوب وصفا غير صحيح اولان آلوب صاتمقدر .

(بيع مقايضه) عينى عينه يعنى خرقه‌يى انتاريه دكشمك طرانيه ايتمكدر .

(بيع موقوف) حقى تعلق ايدن غيرك اذن واجازتنه موقوفاً ملكيت افاده ايدن بيعدر .

(بيع نافذ) فى الحال حكمى افاده ايدر يعنى اوآنده بايع ثمنه ومشترى مبيعه مالك اولوردىمكدر .

(بيع الوفا) برمالى ثمنى رد اولنديغنده كيرو ويرمك اوزره صاتمقدر .

(بنيات تحريريه) برات سلطانى ، قيود دفتر خاقانى ، تصنيع و تزويردن مبرا اعلامات شرعيه و نظاميه كبى ثبوت مدعايه كافى وبينه‌دن معدود بولنان حجج خطيه‌در .

(بينه) شهادت ، حجج خطيه ، قرينهٔ قاطعه كبى اسباب حكمدر .

(پاتانت) فرانسه ممالكنده — اجراى صنعت ايدن هربر شخصك صنعتنه كوره وقانون مخصوص موجبنجه ويرمكله مكلف اولدقلرى ويركويه اطلاق اولنور .

(پاتنت) سفرا طرفندن شهبندرك اقامت ايده‌جكى حكومت مركزيه‌يه قارشو شهبندرك مأموريتى مبين ويريان ورقه‌در .

(پروتستو) پوليچه‌يى قبول وتأديه ايتميان مخاطبك تضمين ضرر وزيان ايتمسى ايچون مقاولات محررلكى واسطه‌سيله يكرمى درت ساعت ظرفنده كندوسنه كوندريلان ورقهٔ رسميه‌در . برده حقوق دول اصطلاحنجه بردولتك منفعت وحقوقنه تجاوز ايدلمسندن دولايى ديكر دولته كوندرديكى شكايتنامه‌يه دخى دينور .

(پروتقول) برمسئله‌ده مرخصلرى موجود اولان دولتلر طرفندن سرد اولنان قرارلرى وبرده مرخصلر طرفندن درميان اولنان قيود احترازيه‌يى حاوى اولان بيانناميه‌در .

(بروس) تجارلرك قامبيوو (پوليچه) الوب صاتمق ايچون جمعيتكاه اتخاذ ايتدكارى محله دينور .

(پساپورط) ممالك اجنبيه‌يه كيدەجك كيمسه‌لره ويريلان پول تذكره‌سنه دينور .

(پلانجو) ذممات وديون وموجودات ومصارفاتيله كار وزيانى كوسترر تجار دفتريدر .

(بودجه) هنوز حلول ايتمامش بر مدت معينه ظرفنده وقوعى اولجه كشف وتخمين اولنان واردات ومصارفاتى مبين موازنه دفتريدر .

(پوليچه) هرنصورتله اولورسه اولسون بر كيمسه‌نك المش اولديغى مقدار معلوم اچه‌يى برمكان وزمان معينده كوستريلان آدمه ويرمسى ايچون ديكر كيمسه‌يه ويردىكى امرى وامضايى حاوى سندر كه (قامبيو) دخى دينور فقط قامبيو مقاوله‌سنده برطرفك ديكر طرفه پشين اچه ويرەجكى يرده تعهدى‌ده كافيدر .

(پوليچه‌نك قبولى) پوليچه‌لرك تأديهٔ بدلنى تأمين ايچون قانونك ارائه ايلديكى اصولدركه « پوليچه » اوزرينه كشيده اولنمش اولان شخصه

ارائه‌سیله آنك طرفندن قبول ایدلمسی وبدلنك انقضای وعده‌ده تأدیه‌سی تعهد ایدلمسیدرکه بوده « پولیچه » نك ویا بشقه برکاغدك اوزرینه « قبولدر » ویابومألده بوعباره تحریر وزیرینی امضا ایتمکله اولور ؛ ابرازندن برمدت معینه مرورنده تأدیه بدللری لازم کلن پولیچه‌لرده بهمه‌حال تاریخ قویمق دخی شرطدر. «مقبولدر» عباره‌سی آلتنده تاریخ یازلمامش ایسه « وعده » کشیده تاریخندن معتبردر .

(بیاصه جیرو) پولیچه صاحبی پولیچه‌سنی دیکرینه جیرو ایتمك ایستدیکنده بعض کره یالکز امضا ایتمکله اکتفا ایدوب بو صورتله پولیچه‌یی تسلیم ایتدیکی ذاته جیروبی ایستدیکی کبی تحریر ایلمکه مأذونیت ویرمکدر .

(تأجیل) بر مدت موقته تأخیر ایتمك ، مهل ویرمك .

(تأخیر اجرا) اجرا مأموریتنه کلن وعلیهنه اعتراض واستیناف وتمیز اولندیغنه دائر علم وخبر کتیریلن اعلامك حکمی اجرااولنمامسیدر.

(تأدیهٔ پولیچه) حلول وعده‌ده پولیچه بدلنك اداسی دیمکدر که بومعاملهنك انقضای وعده‌دن صکره یه تعلیقی جائز اولدیغی کبی وعده‌دن اول وقوعبولمسی‌ده غیر جائزدر بوتأدیه معاملهسنده مخاطب پولیچه‌یی عیناً کورملی وپولیچه اوزرنده‌کی موضوع طانیه‌بیلدیکی امضالری وخصوصیله کشیده‌جینك امضاسنی دقتله معاینه ایتملی وجیرولرك تسلسل ایدوب ایتمدیکنه باقملی وبدلنی بعدالتأدیه بتمامها پولیچه بدلنی الدیغنی ظهرینه حامل طرفندن تحریر وامضا ایتدیرملی والحاصل مخاطب قبول ایلدیکی پولیچه‌نك بدلنی ویرملیدر. بالمداخله قبول‌ایدرك مخاطب طرفندن عدم تأدیه‌سی حالنده کرك بالمداخله قبول ایتمش وکرك پولیچه‌ده حین حاجتده مراجعت اولنه‌بیلمك اوزره اسملری بولنمش اولانلر ویاخود انجق کشیده‌جی‌یه ویاجیرانتهلردن برینه صیانت املنده بولنان طرفندن پولیچه بدلنك تأدیه اولنمسیدر .

(تأدیهٔ دین) بر کیمسه‌نك آخر کیمسه‌یه اولان بورجنی ویرمسیدر .

(تأمين استيفاى دين) مديونك اموال واشياسندن دينه كفايت ايده‌جك قدرينك معرفت حكومتله طوتلمسى ويانلوب صاتلمسى ايله دينك تسويه‌سى امنيت التنه النمقدر .

(تأويلاً اقرار) برخصوصى انكار صددنده سويلنان سوزك اقراره دلالت ايلمسيدر .

(تابعيت) بردولتك تحت تابعيتنده بولنمقدر .

(تابعيت اصليه) بر كيمسه‌نك پدر ووالده‌سندن دولايى اولان تابعيتيدر .

(تابعيت مكسوبه) بر كيمسه‌نك مؤخراً كسب ايلديكى تابعيتدر .

(تاجر) محصولات طبيعيه وصناعيه‌يى هيئت اصليه‌سى وشكلنى تبديل وتمتع قصدى ايله الوب صاتمغى كندوسنه صنعت اعتياد ايدندر .

(تبديل تابعيت) بر كيمسه‌نك تابعيتنى دكيشديرمسنه دينور .

(تبديل مكان) برشخصك بولنديغى، اقامت ايتديكى محلى ترك ايله محل آخره كيتمسيدركه الكصوكره بولنديغى وبولنه‌بيله‌جكى محل اقامتكاهى طانيلور .

(تبعيض) تفريق ديمك ، آيرمقدر .

(تبليغ) براعلام ويابرقرار وياخود جاب ودعوتنامه‌لر صورتلرينـك بر شخصك ذاتنه ، اقامتكاهنه ياخود بولنه‌بيله‌جكى محلك امام ومختارينه براغيله‌رق علم وخبر التمسيدر .

(تبليغ قرار) غيابى بر حكمك اعـلامى صـورت مصدقه‌سـنك محكوم عليهك ذاتنه ويا اقامتكاهنه ومحكمه و مستنطقك صلاحيت وعدم صلاحيت واشتكاء عن الحكام ومنع محاكمه وبحق ويا كفالت نقديه ايله تخليهٔ سبيل حقنده‌كى قرارلريله هيئت اتهاميه مضبطه‌سى واتهامنامه وشهود يوصـله‌سى صورتلرينك مدعىٔ عمومى ومدعىٔ شخصى ومشـتكا عنه اولانلرله متهماً موقوف بولنانلره ويرلمسى تبليغ ايدلمسيدر .

(تجارت) هرنوع محصولات طبيعيه وصناعيه‌يى تمتع مقصديله الوب صاتمقدر .

(تجار) معاملهٔ تجاريه ايله اشـتغالى صنعت دائمه اتخاذ ايدن كيمسه‌درکه يكرمى بر ياشنى متجاوز اولمق لازمدر .

(تحـالف) بر دعوادن دولايى حضـور حاكمده هرايكى طرفك لدى الايجاب يمين ايتملرينه اطلاق اولنور .

(تحـديد جزا) مجرمك قانوناً كوره جكى جزا مدتنك تعيينى ديمكدر .

(تحريف) هرنوع اوراق وسندات وسجلات واعلامات وسائره نك عباره وحرفلرينى دكشديروب معنالرينى افساد ايتمكه دينور .

(تحكيم حال) عدمى مظنون اولمايان بر امر محققك بقاسيله حكم ايتمكدر .

(تحكيمنامه) طرفينك دعواسنى حل وفصل ايچون رضالريله انتخاب ايتدكلرى حكملره مأمور ريتلرينى مبين ويريلن سنددر .

(تحقيقات اوليه) بر فعل ممنوعدن دولايى ضابطهٔ عدليـه مأمورلرينـك اول امرده اجرا ايتدكلرى تحقيقاتله برمظنونك مأموريت رسميه سى اولديغى حالده اسـناد اولنـان افعال ممنوعه دن دولايى جمع دلائل وامارات واستجواباتى اولجه خبردار اولان منسوب اولديغى دائره يايه رق بعده

عائد اولدیغی مأمورلره ، دائره لره کوندریلن اوراق تحقیقیه‌یه دینور .

(تحلیف) حاکمك خضمیندن برینه یمین ویرمسیدر .

(تخفیف جزا) معذوریت قانونیه‌سندن ناشی برمجرمك جزاسنی اکسلتمك درکه بونی ایجاب ایتدیرن اسبابی کرك مدعیٔ عمومیلرك ادعانامه‌لرنده و شفاهاً وکرك متهمك مجرمیتنه قرار ویرلدکدن صکره وکیل مدافعك بیان و طلبلری اوزرینه محکمه تحدیدنده مختار اولدیغی جزایی آزالتیر .

(تحویلات تجاریه) تجارت معاملاتنده ویرهسی یه اخذ واعطا اثمانی مقابلنده اصحاب ذمت طرفندن نقد مقامنده ویریلن دین سندلریدر .

(تحویل لسان) برکیمسه‌نك سوزندن دونمسی یعنی رایش اوزرینه اولجه سویلدیکی سوزدن رجوع ایله دیکر درلو سویلمسیدر .

(تخریب) یقمق، بوزمق، خراب ایتمکدر .

(تخلیه) بوشالتمق ، خلاص ایتمك .

(تخلیه سبیل) حبس و توقیف اولنمش بر

كيمسه‌نك يا كفالت قانونيه ايله موقتاً و ياخود استنطاقندن بش كون صكره بحق ويا بيكناه اولدقلرى تحقق ايدنلرك حبسدن چيقارلمليدر .

(تدقيق دفاتر) بر دعوا ضمننده تجارت محكمه‌سنه عرض اولنان دفاترك معاينه‌سيدركه بوده ايكى درلو اولوب يا يالكز اودعوايه متعلق اولان صحيفه‌لرى عرض اولنور . وبوحالده محكمه دفترك مواد سائرهٔ مندرجه‌سنى تدقيق ايده‌مز وياخود افلاس وشركت ومنفعته اشتراك ووراثت قضيه‌لرنده دفاتر تجاريه‌نك كافهٔ مندرجاتى تدقيقه مجبور در . ٩٦٧ ماده‌يه نظر اولنه .

(تدقيقات استنطاقيه) مستنطقك مظنون عليهدن سؤال ايده‌جكى و آنك جواباً سويليه‌جكى سوزلرله مخبرلرك بيان ايده‌جكلرى معلومات ومدار حكم اولور سائر دلائل واماراتى ضبط وتحرير وزيرلرينى امضا وتمهير ايتديرمسيدر وبو استنطاقنامه‌نك هر صحيفه‌سى زيرنده مستنطقله كاتبنك امضا ويا مهرلرى بولنمقده شرطدر .

(ترانسيت) برمملكتدن ديكر مملكته كيده‌جك

اشیانك بلارسم سربستجه امراریله ، کچمسنه دیورکه امتعهٔ افرنجیه‌نك بلارسم ممالك شاهانه‌دن عجمستانه کیتدیکی کبی .

(تسمیم) هر نه صورتله اولورسه اولسون زهرلمکدر .

(تسویهٔ حساب) شرکتك فسخندن صکره تسویهٔ اموری دیمك اولوب بوده موجودات ودیوناتك صورت حقیقیه‌ده تعیینی وموجوداتدن وبونك تسویه‌سی ایله فضله ظهورنده بین الشرکا تقسیمندن عبارتدر . تسویه‌مأمورلرینك برشرکتك حین عقدنده تعیین قلنملری مرجحدر .

(تشخیص) بر ویا بر قاچ ادمی بش اون شخص اره‌سنده طانیوب کوسترمکدر .

(تشدید جزا) برمجرمك کوره‌جکی جزانك درجه‌سنی قانوناً زیاده‌لشدیرمکدر بوده انجق مدعیٔ عمومینك طلبی ومحکمه‌نك تقدیر وتنسیبی ایله اولور .

(تشکیل) برشیٔ اویله برحاله وضع ایتمکدرکه برکیمسه (رضاکوسترمدکجه اوشیئك حائز اولدیغی

شكلى الق ايچون اولجه اجرا ايدلمش اولان فعل وعملك اثرينى محو ويا اول شيئ غصب ايتمكسزين) شئ مذكورى استعمال ايدەمز.

(تشكيل طرفين) طرفين متخاصمينى يعنى مدعى و مدعى عليهك و مجرم ايله مدعئ شخص وحكومت سنيه طرفندن مدعئ عموميتك برمحكمه هيئتى مكمل اولديغى حالده حاضر و هركسك يرلرنده بولنەرق سؤال وجواب ومدافعەيه ومطالعه بيانيه آماده ومنتظر بولنمليدر.

(تشهير) كورك جزاسيله محكوم اولانلرك اعلاماتى محكمۀ تميزدن تصديق اولندقدن صكره عبرةً للسائرين بركون ممرناس اولان محلدن كچيرلمك اوزره جنايت وجزالرينى مبين محكمەدن جلى خط ايله يازيلان تشهير پوصلەسى كوكسلرينه تعليق اولنور.

(تصدى) برايشى ايشلمكه صواشمق، برفعل ممنوعى اجرايه اوغراشمقدر.

(تصرف) بشقەسنى تجريد ايدرك مستقلاً برشيئ تحت استيلايه المقدر.

(تصميم) ايقاع ايده‌جكى فعلى اولجه ذهننده تصور ايتمكدر .

(تصور) برشئ ياپمزدن اول ذهننده اجراسنى قرارلشدير مقدر .

(تضمينات) دعاويده ضرر و زيان قارشولغى اولديغى كبى حقوق دول اصطلاحنجه‌ده برمحاربه‌دن صكره غالب اولان دولتك كرفتار اولديغى واختيار ايتديكى مصارف وزيانى ارامسيدر .

(تعدى) غدر وظلم ايله بركيمسه‌نك حقوقنه طوقنمقدر .

(تعقيب دعوى) دعوى ترك اولنميه‌رق اره صره استدعانامه و يا لسان ايله صوروب اراشديرلمق دركه بويله تعقيباتده بولنميوبده اره‌دن التى اى كچرسه محكمه حقوق دعوالرينه يكيدن استدعا وخرج ويرلمدكچه باقيه‌جغى ودها چوق زمان تعقيب وشكايت اولنمزسه مرور زمانه تابع اولەرق حقوق ضايع اولەجغى .

(تعيين زمان) فلان آيك ويا موسمك سنه‌سيله بيانى ياخود فلان سنه شو موسمده كونى تخطر

اولنه مزسه صباح واقشام كبي زمانلرك مهما امكن بيلديرلمسيدر .

(تعيين مرجع) بر جرمك تحقيقات ومحاكمه‌سي برطرفدن محكمهٔ عسكريه وبحريه‌يه وديكر طرفدن محاكم عدليه‌دن برينه ويامستنطقه حواله اولنمش ايسه محكمهٔ تميز دعوانك مرجعني تعيين ايده‌جكي كبي مظنون ومتهم ومدعيء شخص ومدعيء عمومي طرفلرندنده تعيين مرجع دعوى حقنده محكمهٔ تميزه استدعانامه ويريلور .

(تعيين مكان) فلان محل وياشوراسي ديه افاده وارائه ايتمك ، بيلديرمكدر .

(تعزير) الم صاتم يعني بيع وشراده الداتمقدر .

(تفوهات مضره) ملك وملت وعادتجه مضرتي انتاج ايدر سوزلردر .

(تفهيم قرار) بر محاكمه‌نك مذاكره‌سي نتيجه‌سنده رئيس محكمه‌نك « شويله‌در » ويا « شويله اولمسنه » متفقاً ويا اكثريتله قرار ويرلمشدر » ديه مدعي ومدعيءعليه ومدعيء شخص

ومظنون علیه ومتهمك کرك غیابلرنده وکرك مواجههلرنده وحقوق عمومیه دعوالرنده هرحالده مدعیٔ عمومی ویاوکیلی حاضر اولدیغی زمان حکمی ، قراری سویلمسیدر .

(تکالیف شخصیه) افرادك مالك اولدقلری ثروت اصلا نظر اعتباره النمهرق علی السویه آدم باشنه طرح اولنان ویرکودر . بدلات عسکریه کبی .

(تکلیف مترقی) افراد تبعهنك وارداتنه نسبةً اخذ اولنمیوب هرکسك انی تأدیه وایفاده اختیار ایدهجکی فداکارلغه وحس ایدهجکی زحمت ومشاقه متناسب وثروتی تزاید ایتدکجه بهر یوز غروشندن طلب اولنهجق مقدار رسم .

(تکالیف محلیه) نواحی وسائر تقسیمات ملکیهیه مخصوص تکالیفدر .

(تکالیف نسبیه) افرادك تمتعی هرنه رادهده اولورسه اولسون جملهسندن یوزده برمقدار معین حسابیله النان تکلیفدر .

(تکلیف واحد) تکالیف متعدد اولهجق یرده دولته اقتضا ایدن واردات اهالیدن برویرکو ایله سنهده برکره النمقدر .

(تلف نفس) هر نصورتله اولورسه اولسون برکیمسه یی اولدیرمك وهلاکنه سبب اولمقدر .

(تمتع ویرکوسی) عموم تبعه‌نك رأس‌المال ویا واردات سنویه‌لرینه کوره النان ویرکودر .

(تمدید مدت) معین برمدتك انقضاسنده ویا او مدت بیتمزدن اول اوزادلمسیدر .

(تملك) برشیئك تصرفی کبی آنی استعمالدن دیکرلرینی محروم ایتمکدر شوقدرکه تملك تصرفدن زیاده حائز حقوقدر .

(تنفیذ حکم) بر اعلامك حکمنی اجرا ایتمك وایتدیرمکدر .

(تواتر) بردعواده ، برخصوصده شاهدلرك عددی یکرمی بشی تجاوز ایتمسیدر .

(تودیع) برمالی محافظه ایچون برکیمسه‌یه ویرمکدرکه بغیر قصد اومال تلف وضایع اولسه ضمان لازم کلمز .

(توسیع انتقال) [١]

[١] اراضی متصرفلرینك اولاد ذکور واناثنه ثانیاً اخفادینه ثالثاً بابا واناسنه رابعاً لابوین ار وقیز و خامساً لاب ار وقز قرنداشنه سادساً لام ار و قز قرنداشنه و سابعاً زوجدن زوجه‌یه وزوجه‌دن زوجه انتقال ایدر . اجارتین صورتیله اولان مسقفات ومستغلات موقوفه‌ده حکم بوبله‌در .

(توليته) جهت خيريه يه تخصيص قلنان يعنى وقف اولنان محالك اداره سنه حق نظارت ديمكدر .

(تهديد) قورقق ديمكدركه بر كيمسه مجرد اخافه قصديله ديكر كيمسه يه تشهير سلاح ايتسه مجازات قانونيه يه چارپيلير .

(تهييج) هيجانه كتيرمكدركه متجاسرى آغر جزا ايله مجازات اولنور .

(تهور) حدتلنمك دوشونمكسزين برايشه صارلمق ، بر معامله يى بلا ملاحظه اجرا ايتمك ،

(تهيه) حاضرلق . حاضرلمقدر .

(ثابت) متحقق ، تبين ، ايتمش ديمكدر .

(ثبت) بر معامله يى دفتره ، ياوثائق جمله سندن اولان كافهٔ اوراق واعلام وسنداته قيد ودرج ايتمكدر .

(ثبوت جرمه مدار) برمظنونك كندوسنه اسناد اولنان فعلك فاعلى اولديغنى حكم التنه الديره جق قوتى حائز اولان الات وادوات واوراق وسندات كبى دلائل واماراتدر .

(ثلثات مدت محكومه) مدت جزائيه‌نك اوچده ايكى قسميدركه اكمال ايدنلر ايام وليالئ مباركده شرفسنوح بيوريلان عفو عاليه مظهر اولور .

(ثم التدارك) خصمنه ومحكمه‌يه قارشى مدافعه‌دن عاجز قالان شخصك صكره‌دن حاضرلمش اولديغى برطاقم واهى ادعالريدركه قبوله غير شايانلدر .

(ثمن مبيع) صاتيلان شيئك اچه‌سى ، بدلى ديمكدر .

(ثمن مسمى) مقدارى تعيين اولنمش بر شيئك بهاسى ديمكدر .

(جارح) بر كيمسه‌يى يارەلمك فعلنى يعنى جرحى ايقاع ايلياندر .

(جارملاصق) بر كيمسه‌نك ملكنه ديكر كيمسه‌نك ملكى بتشيك اولمسيدر .

(جاسوس) بر دولتك احوال عسكريه وملكيه‌سنه دائر دوشمننه يعنى محارب اولان دولته معلومات ويره‌رك بيوك برفساد وفنالق چيقاران شخصه دينور .

(جانی) بر جنـایت فعلنك فاعلنه اطلاق اولنور .

(جبر طبیعی) جبراً بر کیمسه حقنده فعل شنیع وقوعبولورسـه متجاسری کورك جزاسی کوره جکی کبی اون اوچ یاشـنی تکمیل ایتمیانلره بالاغفال رضالریله بوشناعت اجرا اولنسـه بیله جبر عد اولنه جغی طبیعی دیمکدر .

(جرح مجرد) اثنای محاکمه ده بر شخصك خصمنه قارشی بلادلیل ردمدعا ایتمسیدر .

(جرم) صوچ ، عدل وحقانیتك مغایری افعال ممنوعه ومزمومه یه اطلاق اولنورکه قباحت ، جنحه ، جنایت کبی اوچ درجه یه منقسمدر .

(جرم مشترك) برزمانده ویا اتفاق اوزرینه متفرقاً ازمنه ومحـال مختلفه ده ویا بری دیکرینی ارتکاب وتسهیله ویاخود جزاسز قالمسنه مدار اولمق ایچون ایکی ویا دها زیاده اشخاص طرفندن یاپیلان فعل ، جرمدر .

(جزاف) طوپدن ، کتوری پازارلق دیمکدر .

(جزای جسمانی) برکیمسـه یه فعلنه کوره قانونك تعیین ایتدیکی حبس جزاسیدر .

(جزای نقدی) برشخصك جرمنه کوره قانونك تعیین ایتدیکی مقدار کندوسندن تحصیلنه حکم اولنان اقچه‌در .

(جلبنامه) طرفین وشاهدلره محکمه ومستنطق حضورینه کلملریچون یازیلان وذاتلرینه ویاخود اقامتکاهلرینه تبلیغ اولنان ورقه‌لردر .

(جنایت) مجازات ترهیبیه‌یی مستلزم اولان فعلدر .

(جنت حالی) برکیمسه‌نك عقلی ، شعوری مختل اولدیغی یعنی دلیلکی زمانیدرکه ایشلدیکی جرمدن دولایی حدود وقصاص جزالری ساقط اولوب اتلاف ایتدیکی شیئك قیمتنی ضامن ودیت شرعیه وعضو بهاسی اوزرینه لازم اولور .

(جنحه) مجازات تأدیبیه‌یی استلزام ایدر افعالدر .

(جنین) والده‌سنی رحمنده مدت معینه‌سنی طولدیرمقده اولان چوجغه اطلاق اولنور .

(جنین کاذب) برات پارچه‌سندن عبارت اولوب اکثریا چوجق ظن اولنور وبونك بر

حامل قادندن هرنه سببله اولورسه اولسون سقوطنه ، دوشمسنه سبب اولانلر علیهنه دعوی اقامه وتحقیقات اجرا ایدلدکده طباً « مول » تعبیر اولنان دری پارچهسی اولدیغی اکلاشیلهرق مسببك مثلا او قادینی ضرب ویا تهدید ایله او مادهنك دوشمسنه سبب اولانك حرکتی جنحهدر جهسنده قالور .

(جهت جزائیه) قانوننامهٔ همایون جزانك منع ایتدیکی فعلدن دولایی حقوق شخصیهنك غیری وتعقیبنه مدعیٔ عمومیلرك مجبور اولدقلری خصوصلردر .

(جیرانته) پولیچهیی جیرو ایدنلر دیمکدرکه یکدیکره دور ونقل ایدرلر .

(جیرو) پولیچهنك ، امره محرر سندك وعدهسی حلولنده بدلنك اخر برشخصه تأدیهسی امریی متضمن ظهرینه برعباره تحریریله زیرینه وضع ایتمك معاملهسیدرکه امره محرر اولق وکیمك نامنه دور ایدلدیکی صراحةً ذکر ایدلمك وبدلنك صورت اخذی بیان اولنمق وبرده مورخ

اولوب جیرونك و قوعه کلدیکی بلده‌نك اسمی درج ایدلمك شرائط اساسیه‌سندندر و جیرونك بوشرائطی جامع اولانه منتظم و دیکرینه غیر منتظم ویا ناقص جیرو دینورکه ایکی نوعی واردر.

(حائط) بر ملکك اطرافنده بولنان دیوار چیت .

(حادث) صکره‌دن ظهوره کلن، ضد قدیم دیمکدر .

(حامل سند) بین التجار «پولیچه سندینك» جیرو طریقیله ، ذی‌الیدی اولان کمسنه درکه وعده حلولنده پولیچه اقچه‌سنی طلب و تأدیه‌ده امتناع اولندیغنده پروتستو ایلمکه مجبور در .

(حاکم) دعوی فصلنه باارادهٔ سنیه مأمور اولاندر .

(حجر) سفیه مدیون اولانلرك ، حاکم طرفندن ، حجر یعنی تصرفات قولیه‌لرندن منع اولنمشلریدر . صغیر ، مجنون ، معتوه ، ذاتاً محجور درلر .

(حجز) مديونك مالى ، بورجنى اوده‌يجه‌يه دكين طوتلمق ، حبس ايدلمكدر .

(حدود بحريه) فنار و شماندیره‌لر ايله كوستريلان حدود در .

(حد شرعى) برفعل ممنوعك ايشلنمسنده اجرا ايديلن تأديبات شرعيه .

(حدود) بردولتك حق حاكميتنك جارى اولديغى الكانك نقطهٔ منتهاسيدر .

(حدود سياسيه، يا اعتباريه) چقور ، خندق قازمق طاش ييغمق ديوار ، ابنيه انشا ايتمك يول اچمق اغاج ديكمك كبى برخط موهوم فرض ايلمك ايله وجود بولان حدود در .

(حدود طبيعيه) دكزلر ، طاغلر، نهرلر كبى طبيعى شيلرله تفريق اولنمش حدود در .

(حدود بحريه) فنار وشماندیره‌لرله كوستريلان حدود در .

(حرف اندازلق) كنيج كيمسه‌لره. تعريض وكنايه يولنده سوز سويلمكدر .

(حصهٔ شایعه) بر مال مشترکك هرجزؤینه ساری وشامل اولان سهمدر .

(حق) برکیمسه‌یی، ایفای وظیفه‌یه ، اجبار ایچون ، برشخصه ویریلن مأذونیتدر .

(احق اعتراض) برکیمسه‌نك علیهنده‌کی حکم غیابینك بوزلمسنی طلب ایتمك حقیدر .

(حق تشریع) بر دولتك ممالکنده، ایستدیکی کبی قانون وضع ایتمك حقیدر .

(حق تحری) عالم مدنیتك خارجنده‌کی قطعاتده اجرای تحریات ایلمك حقیدر .

(حق حاکمیت بحریه) سواحلدن اوچ میل مسافه‌یه قدر اولان حقدرکه بحراً بر دولتك حدودینی تشکیل ایلر .

(حق خیار) بر دولتدن دیکر بر دولته ، تصرفی دور ایدیلن، برقطعه سکنه‌سنك ، تابعیت اصلیه‌لرینی محافظه ، یاخود حکومت جدیده تحت تابعیتنده بولنمقده اولمقدر .

(حق شرب) اکین ، حیوانات ، صولامق، صو ایله انتفاع ایتمکدر .

(حق شفه) صو ایچمك حقیدر .

(حق کشف) بر محلك کشفی ایله کسب اولنان حقدرکه بوصورتله حقوق تصرفیه یه نائلیت بوکون هر یرده دائرهٔ امکان دائره سندن چیقمشدر .

(حق محاکمه) بر کیمسه نك ، دیکر کیمسه ایله حضور حاکمده محاکمه ومخاصمه اولمق حقیدر .

(حق مدافعه) بر کیمسه نك علیهنده ، درمیان اولنان سوزه شفاهاً تحریراً جواب ویرمك حقیدر .

(حق مرور) بر کیمسه نك اخر کیمسه نك مالندن مرور، یعنی کچمك حقیدر .

(حق مسیل) بر خانه نك خارجه ، صویی ، سیلی اقتدرکه بوکا « داملالق » دخی دینور .

(حقوق افراد) بر دولتك تحت تابعیتنده بولنان اهالینك حقوقی دیمك اولوب حقوق مدنیه وشخصیه نامیله ایکی یه آیریلیر .

(حقوق تعامليه) منسوب اولدیغی ملت و مملکتك اخلاقی ، عاداتی کوستر عرف

وعادتدركه برسيا قده جريان ايدوب خلق طرفندن قبول اولنمش ديمكدر .

(حقوق جزائيه) محافظهٔ حكومتله انتظام عموميه متعلق قوانين احكامنه خلل ترەلرده كلير و صور تأديبيه نصل اجرا ايديلير بورالرينى كوسترن قواعد وقانونلره دينور .

(حقوق سياسيه) بر دولتك تأسيس واداره سيله ، افراد ايله مناسباتنه ومنافع عموميه يه متعلق موادده ، افرادك يكديكريله اولان مناسباتنه متعلق قانونلردر .

(حقوق شخصيه) بر فعلدن ذاتاً ، مالاً ، اعتباراً متضرر اولان كيمسه نك فاعل ومسببلره قارشى حقوقى ديمكدر .

(حقوق طبيعيه) فطرت انسانيه ده بالقوه موجود اولوب حق وباطلى ، ايو وفنايى ، بيلديرن وانسانلرك مجتمعاً يشاملرينى ممكن قيلان احكام ويا وظائف خارجيه نك جملهسيدر .

(حقوق عموميه) باجمله افراد جمعيته وبلكه اجانبه دخى شامل اولان حقوقدركه حق ملكيت

وحق اشتراك وسائره بوحقوق جمله‌سندن اولوب بوكا متعلق كافهٔ موادده تعقيبات وبالجمله جرائمی تحری ومرتكبلری حقلرنده تحقيقاتله احكام قوانينی محافظه‌يه درجات اوزره متشكل اولان محاكم نزدلرنده كی مدعیٔ عموميلر مأمورلردر .

(حقوق غير مكتوبه) قانون كتابلرنده مندرج اولميان عرف ، عادت ، وتعامل قبيلندن اولانلردر .

(حقوق مدنيه) منافع خصوصيه‌يه متعلق اولان حقوق شخصيه كبی .

(حقوق مكتوبه) هرملتك كندی لسانلری اوزره قانون كتابلرينه درج اولنان حقوقدر .

(حقوق مكسوبه) كسبی ، يعنی بعض كيفيات عارضيه‌دن منبعث اولان حقوقدركه غير قابل فراغدر .

(حقوق موضوعه) حكمداران طرفلرندن وضع اولنان قوانينك هيئت مجموعه‌سيدر ،

(حقوق مولوده) تولد سببيله عائد اولان حقوقدركه بوده قابل فراغ دكلدر .

(حكم) شو شويله‌در ، وياخود بويله اولسون ، ديو حاكمك لساندن چيقان ، سويلنان سوزدر .

(حكم) منازعه‌يي بر طرف ايتمك ايچون ، حاكمك رأيي ، وطرفينك انتخابي ايله تعيين اولنان كيمسه‌يه دينور .

(حكم ابتدائي) برنجي درجه‌ده بر محكمهٔ حقوق ويا جزادن ويريلن حكم وقراردر .

(حكم غيابي) بر محكمهٔ حقوق وجزادن دعوت اولنديغي كون اجابت ايتمه‌ين مدعى عليه وفرارده بولنان متهم ويا مظنون عليه حقلرنده ويريلن قراردر .

(حكم وجاهي) محاكمه‌ده طرفين حاضر بولنوب يوزلرينه قارشي حاكمك تفهيم ايتديكي حكمدر .

(حوالهٔ دعوى) برى دعواسني ديكرينه حواله ايتمكدركه حواله اولنان كيمسه وكيل ديمكدر .

(حوالهٔ مطلقه) بورجلونك ، فلانده ،

يعنى محال عليهده اولان مالندن ويرلمك اوزره ديو مقيد اولميان حواله‌در .

(حوالهٔ مقيده) بورجلونك فلانده ، يعنى محال عليهده اولان مالندن ويرلمك اوزره ديو مقيد اولان حواله‌در .

(حيلولت) بر حالك ظهورينه . ويا بر فعلك وقوعنه ، اجراسنه مانع اولور درجه‌ده پيدا اولان سببلره دينور .

(ختام محاكمه) محاكمه‌نك بتمسيدركه طرفينه تفهيم اولندقدن صكره نتيجهٔ قرارى بكلمكدن بشقه سوز سويلمكه حق يوقدر .

(خدمات شاقه) جانيلرك اياقلرنده تيمور اوله‌رق چالشديرلمسيدر .

(خرج اعلام) محاكم حقوقيه وجزائيه‌دن ويريله‌جك اعلامات ايچون درجات اوزره وتعرفهٔ مخصوصه‌سى موجبنجه النه‌جق مبالغدر .

(خرجراه) مأموراً برمحله كيده‌جك ذاته ساعت ، يوميه حسابيله ويرلمسى قانوناً مقتضى اولان مبلغدر .

(خصمين) حضور حاكمده حقنى ادعا ايدن ايله عليهنه ادعا درميان اولنان كيمسه‌لردركه طرفين دخى دينور .

(خصوص) ايش ، عمل .

(خطاءً قتل) بغير قصدٍ تلف نفسه سببيتدر مثلا برادم جامعده ياتوب اويوركن بر اعمى تصادفله دوشه‌رك فوت اولسه وبر آدم طولو طبانجه يا تفنكله اويناركن اتشلنوب قورشونك تصادفيله بر كيمسه اولسه جامعده اويويان وطولو سلاحله اوينايان اشخاص دقتسز ونظاماته رعايتسزلكلرندن دولايى حبس ايله ديته محكوم اولورلر .

(خلط) صو حصه‌سى كبى حقوق ملكده مشاركت ديمكدر .

(خيار تعيين) قيماتدن بر قاچ شيئك بهالرى كسلمكدن ومدت معينه كچدكدن صكره مشترى بريسنى المغه وبايعك ديلديكنى ويرمكه مجبور اولمليدر .

(خيار رؤيت) بر كيمسه‌نك كورمكسزين الديغى مالى كورنجيه دكين مخير أولمسيدر .

(خيـار شرط) آلم صـاتمده يا آلان ويا صاتان وياخود هرايكيسـنك پازارلغى بوزمق ويا اجرا ايتمك ايچون شرط قوشملريله تعيين اولنان مدت ظرفنده مخير اولمريدر .

(خيـار عيب) بيع مطلق ايله صاتيلان مالك عيب قديمى تبين ايتديكنده مشترينك مخير اولمسيدر .

(خيار نقد) تعيين اولنان برمدت ظرفنده مشـترى مالك ثمنى ويرمن ايسـه بايعك مخير اولمسيدر .

(خيار وصف) بر مال صـاتمش اولان كيمسه‌نك ، وصف ايتديكنك عكسى چيقار ايسه مشترينك مخير اولمسـيدركه ديلرسه آلير ديلرسه كيرويه ويرر .

(داين) الاجقلو ديمكدر .

(دعاوى) دعوانك جمعى اولوب بر كيمسه‌نك ديكر كيمسه‌ده اولان حقنى حضور حاكمده طلب ايتمسيدر .

(دعاوئ اصليه) محكمه‌لرده باقلمقده اولان دعوالر ديمكدر .

(دعاوئ حادثه) دعـوايه باقيلور ايكن حقوقده كفالت وتعهد كبي جزاده شاهد زور وكاذب وسائره كبي يكيدن حدوث ايدن دعوالردر .

(دعاوئ مختلطه) بر دولت تبعه‌سيله ديكر دولت تبعه‌سي بينده ظهوره كلن دعوالره دينور .

(دعوتيه) حقوق محكمه‌لرينـه طرفيني جلب واحضار ايچون يازيلان ورقه‌در .

(دفع دعوى) مدعى عليهك كندى عليهنه ادعاده بولنان كيمسه‌نك يعنى دعواجينك دعواسنى رد ودفع ايچون بر دعوى درميان ايتمسنه اطلاق اولنور .

(دقاريقو) حموله سنديدر .

(دليل) طوغريلغى كوسترن ومجهولى معلوم ايدن نسنه‌يه، شيئه اطلاق اولنور .

(دپوزيتو) تأمين اقچه‌سى ديمكدر .

(دلائل قانونيه) بر مجهولى معلوم قلمق ايچون قانوناً مقبول ، معتبر اولان دليللردر .

(دلائل جـديده) اولجه حقيقتى بيلنه‌مين خصوصى مجهـولى معلوم ايده‌جك درجـه‌ده صكره‌دن ظهور ايدن نسنه‌لره اطلاق اولنور كه اولجه مضبوط اولمامق وسويلنمامش وايشيدلمامش ايكن مؤخراً ظهور ايتمش اولمق شرطدر .

(ديبلومات) هردولتك قوانين اساسيه‌سنه واحـوال عالمه واقف اولمش ومهام امور ايله چوق اشـتغال ايدرك تجربه كورمش اولانلره اطلاق اولنور .

(ديبلوماس) بين الدول مخـابره ومعامله علمى ديمكدر .

(دين) بورج ذمتدر بركيمسه‌نك ديكرنده اولان الاجنى كبى .

(ذات‌البين) ايكى كيمسه‌نك اره‌سى ديمكدر .

(ذمت) لغتده عهد معناسنه اولوب اصطلاح شرعده بروصف دركه انكله انسـان‌له و عليهنه اوله‌جق شيئه اهل اولور . نقضى ، وعدم رعايت « ذمى » ايجـاب ايده‌جكى جهتله ذمت تسـميه اولنمشدر .

(ذمت میریه) اشـخاصك خزینهٔ جلیلهٔ دولته بورجلی اولمسـنه دینور اونوتمق وغفلتله ترك اولنمقدر .

(ذووذی) صاحب معناسنه‌در .

(ذی‌الید) برملك وسائر شیئی حین دعوایه دکین تملك وتصرف ایدندر .

(ذی‌مدخل) بر ایشـده علاقه‌سی ، خبر ومعلوماتی اولانه دینور .

(رائش) واسطهٔ رشوت اولاندرکه راشی ومرتشی کبی عین جزایی کورر .

(رابح) کارلی ، قزانجلی دیمکدر .

(راجح) قیمت واعتباری امثالندن زیاده اولاندر .

(راجع) کیرو دونجی ، متعلق اولان .

(رأس‌المال) اصل سرمایه دیمکدر .

(راشی) ترویج مرام ، بر ایش کورملك ایچون برکیمسه‌دن رشوت آلان کیمسه‌در .

(رأی) حکم ، اعتقاد ایتمکدر . کورمك معناسنه‌ده کلیر .

(رأى العين) كوز ايله تماماً كورمكدر .

(ربع خرج) محكمهٔ نظاميـه‌يه عرضحال ويرلديكنده ادعا اولنان مبلغـك مقدار وكميتنه ويانوع دعوايه كوره مستدعيدن اعلام خرجنك درتده برى پشيناً ومدعى به ايكى بيك بشـيوز غروشدن از ايسه مقطوعاً يكرمى بش غروش واسـتيناف وتميز دعوالرنده عليهنده بولنيلان ، اولجه ويرلمش اولان اعـلام خرجنـك كذلك درتده برى پشيناً النمسنه دينور .

(ربع مسكون) دنيانك بر ربعيـدركه قره اولوب اهالى وسـكنه‌سى واردر باقى قالان اوچ ربعى دكز اولمغله مسكون دكلدر .

(رد اسـتدعا) تمغا نظامنامه‌سى وخرج تعرفه‌سى موجبنجه پول پاپشديرلمامش وقيديه‌سى النمامش اولان ويا خود منـدرجاتى مغاير قانون بولنان عرضحالك قبول اولنمامسيدر .

(رد اعضا) طرفيندن برى كندوسنه اولان عداوتندن ويا خصمنه اولان تعلق ومناسـبتندن والحاصل ايشنك ، دعواسنك محاكمه‌سنده بولنمسى

مغدوريتى موجب اوله جغندن بحثله محكمه اعضاسندن برويا ايكى ذاتك قبول اولنمامسنه اودعوانك محاكمه سنده بولندير لمامسنه دينور .

(رشوت) هرنه نام ايله اولورسه اولسون ترويج مرام ايچون يعنى بريسنك ايشنى بيترمك ، ارزوسنى برينه كتيرمك اوزره النوب ويريلن شيدركه آلان ويرن وواسطه اولانلر قلعه بندلك جزالريله مجازات اولنورلر .

(رقامبيو) قبول و يا تأديه اولنميان پوليچه حاملنك ديكر بر كيمسه ايله برقامبيو مقاوله سى عقد ايدوب پروتستو ايدلمش پوليچه نك جرانته لرندن يعنى حواله ايدنلردن برينك وياخود اصل پوليچه يى كشيده ايدن ذاتك اوزرينه يكيدن چكديكى پوليچه يه وبرده بوايكنجى پوليچه ايچون فضله ويريلن ويا النان اقچه يه دينلور .

(رقبه) معناى لغويسى برشيئك بوينى ديمك اولوب جهت اصطلاحيه سى حق ملكيتدر .

(رؤيت دعوى) دعوايى كورمك ، فصل ايتمك ، باقمقدر .

(رهن) مقابلنده براقیلان بورجك ایفاسنه دكین الاجقلی نزدنده حبس اولنان مالدر .

(رهن الاستغلال) عقار حقنده منعقد اولان رهنه دینورکه یالکز مکاتبه ایله منعقد اولور .

(رهن مستعار) بر کیمسه‌نك یدنده بولنان دیکر بر کیمسه‌نك مالنی اول کیمسه‌نك اذنیله اخره رهن ایتمسیدر .

(زانی) نکاحلیسی اولمیان بر قاری ایله فعل شنیعی ارتکاب ایدندر .

(زانیه) قوجه‌سندن یعنی نکاحلوسندن بشقه ارکك ایله فعل زنایی ارتکاب ایدندر .

(زنا) برارکك برفاحشه ایله خلاف شرع شریف معاملهٔ جماعده بولنمریدر .

(زور) برحقی ابطال ایچون حاکم حضورینه کلوب یلان یره شهادت ایدندر .

(زی) هیئت وقیافت دیمکدر .

(زیان) ضرر ، نقصان دیمکدر .

(سابقه‌لی) برجرم ایله محکوم اولان شخصك

اخیراً یه برجرم ایقاع ایتمسیله جزاسی تشدید اولنان شخصه دینور .

(ساخته) قالب ، ساخته‌کارلقله تقلیداً یاپلمش شیئه دینور .

(ساخته‌کار) منفعت شخصیه‌سنی مضرت عمومیه‌ده آرامق ودولت واهالیسنی اضرارایچون قالب شیئی یاپاندر .

(ساقط) دوشن، اعتباردن دوشه‌رك باطل وحکمسز دیمکدر .

(سبق دعوی) حاکمك حقوق ناسه متعلق بر خصوصه حکم ایده‌بیلمسی انجق بر کیمسه طرفندن دعوی اقامه ایدلمسنه متوقف اولمغله حکمده سبق دعوی شرطدر .

(سربستئ تجارت) دولتلرك ممالکنده بر کونه موانعه اوغرامقسزین تبعه‌لرینك سربستانه اخذ واعطا ایتملریدر .

(سبب قانونی) بر شیئك حصولنه التزام ووسیله اولهجق قانوناً اکلاشیلان نسنه‌در .

(سب وشتم) سوكوب صايمق واطالهٔ لسان ايتمكدر .

(سپار شكار) بر مؤكلك حسابنه محسوبا كندوسى ويابرشركت نامنه تجارت معاملاتى اجرا ايدندر .

(سرايت) بولاشمق ، برندن ديكرينه كچمكدر .

(سربستئ مذاهب) بر دولتك تابعيتنده بولنان ومذهبلرى بشقه اولانلرك علناً اجراى ايين ايتملرى كبى نائل مساوات اولمليدر .

(سفيه محجور) سفاهتندن دولاي تصرفات قوليه‌سندن منع اولنان ادمدركه حاكمدن اذنسز برشى الوب صاتاماز واخره دين اقرار ايتمسى صحيح اولماز .

(سقط) چوجق دوشمسيدر يعنى برحامله كوننده اول چوجغنى دوشرمسيدر .

« سلم » پشين پاره ايله ويره‌سى‌يه مال صاتون المقدر .

(سمسار) باجمله اوراق اعتباريه‌نك اخذ

واعطاسیله اشتغال ایدوب اوراق مذکوره قیمتلرینی تقدیر ایدنلردر .

(سمیات) صحتـه مضر اولان زهرلردرکه صاتلمسی ممنوعدر .

(سوء ظن) برکیمسه‌یی فنـا بیلمك ، ویا بلله‌مکدر .

(سوم شرا طریقیله) مالك بهاسی سویلنه‌رك التمسیدرکه مشتری مالی الوب کوتورسـه وضایع اولسه سویلنان بهاسنی ویرر .

(سوم نظر طریقی) کورمك ویا کوسترمك اوزره النان مالدرکه امانت اوله جغندن بلا تقصیر الان کیمسه‌نك یدنده ضایع اولسـه ضمان لازم کلمز .

(سهو) برنسنه‌یی اونوتوب یا کلمقدر .

(سیاست) امور اداره وتأدیب ومجازات ایتمکدر .

(سیاق وسباق) عباره‌نك کلیشی ایله حاصل اولان معنی دیمکدر .

(سیان) یکدیکرینه مساوی اولان نسنه‌لردر .

(سـيئه) صوچ ، قباحت ، فنـا فعللردن دولايى شخصه اصابت ايدن كدردر .

(سيندك) برتاجر مفلسك داينلرى طرفندن تعيين اولنان اشخاصدركه غرما وصيلرى ده دينور .

(شاهد) برايشده بيلديكنى ، كورديكنى ، ايشتديكنى حضور حاكمده سويليياندر .

(شخص) انسانك هيئت جسمانيه‌سى .

(شخص ثالث) بردعوادە طرفيندن اولميوب اعتراض الغير طريقيله مؤخراً اودعوايه قاريشاندر .

(شرب خاص) عمومه عائد اولميوب اشخاص معدوده‌يه مخصوص اولان ماء جاريدر .

(شرائط) بر شـيئك اجراسـنك منوط ومعلق اولديغى نسـنه‌لردركه اونسنه‌لر اولمدقجه اول شى اولماز .

(شرائط تميزيه) مواد جزائيه‌ده براعلامى تدقيق ايتديرمك ايچون سكز كون طرفنده محكمه كاتبنه عرضحال ويرمك ومعترض فيه اولان حكم وجاهى ايسه بش وغيابى ايسه ايكى بچق ليرا وزنه‌يه توديع ايتمك ومحكوم عليه بيقدرت ايسه مصدق

علم وخبری ابراز واعطا ایلمك واسباب موجبه‌یی حاوی لایحه ویرمکدر . حقوق دعوالرنده دخی مدت تمیز کچمکسزین عرضحال ولایحه وضرر وزیان ومصارف محاکمه ایچون مصدق کفالت سندی ویریلور ویاخود مقدار کافی اقچه واشیا اوزرینه دیپوزیتو ایدیلور .

(شرکت مضاربه) برطرفدن سرمایه ودیکر طرفدن سعی وعمل اولمق اوزره برنوع شرکتدر .

(شریك تهمت) برفعلك فاعلنه مادةً ومعناً یاردم ایدن شخصدر .

(شفره) مخابراتك کیزلی طوتلمسی ایچون طرفینك انتخاب واتخاذ ایتدکلری اشارات مخصوصه‌در .

(شفعه) صاتون النمش بر ملکك مشتری‌یه مال اولدیغی مقدار ایله تملیکنه اطلاق اولنورکه مشترك متصرفلردن برینك آخره صاتدیغی حصه‌یی شرکا دعوی وثمنی ادا ایدرك ضبط ایلملری کبی .

(شفیع) حق شفعه‌سی اولان کیمسه‌در .

(شکایت) بر کیمسه‌نك دیکر کیمسه‌دن کوردیکی غدر وظلمی حکومته بیلدیرمسیدر .

(شماته) كيجه ، كوندز بلا موجب باغروب كورلدى ايدرك هركسى راحتسز ايلمكدر .

(شنيع) قبيح وياقشمز فعل .

(شهود پوصله‌سى) جنايتله متهم اولا شخصه اتهام مضبطه‌سى واتهامنامه صورتلريله برابر ويريله‌جك وتبليغ ايديله‌جك پوصله‌درکه متهمك عليهنده حقوق عموميه شاهدلرينك اسملرى مندرجيدر .

(صارقنديلق) ذكور واناثدن كنج كيمسه‌لره ال ايله طوقنمق وصقشديرمقدر .

(صدد) لاقرديسى درميان اولنان خصوص ، مرام .

(صراحت قانونيه) قانونك اچيق اولوب مبهم اولميان عباره‌سى ديمكدر .

(صلاحيت قانون) قانونك منع ايتميوب تجويز ايلديكى واستعمالى ايچون مساعده ويرديكى حقدر .

(صلح) بالتراض نزاعى رفع ايدن ومدعىٔ عليهك يااقرار ويا انكارى وياخود سكوتى اوزرينه واقع اولان برعقددر .

(صهریت) بر شخصك زوجه‌سنك پدر ووالده‌سیله قرنداشلری وبرخاتونك یابابا واناسیله قرنداشلری مثلاولره نكاح واسطه‌سیله كسب ایتدكلری قرابتدر .

(ضابطهٔ عدلیه) درسعادتده شهر امینی ، ضبطیه ناظری طشره‌لرده والیلر ، متصرفلر ، مدعیٔ عمومیلر ، مستنطقلر قائممقاملر ، نواحی مدیرانی وتفتیش مأمورلری وپولیس قومیسرلری واورمان وكوی بكجیلریله مختارانی كبی دوائدن عبارتدر .

(ضارب) بر كیمسه‌یی ضرب ایدن ، ال وآیاغیله یالكز ویاخود برالت واسطه‌سیله اوران شخصدر .

(ضبطنامه) برفعل ممنوعك ایشلنمسنده مأمورین عائده‌سی طرفندن دلائلی جامع یازیله حق ورقه‌در .

(ضرب) اورمق ، چارپمق دوكمك فعلیدر .

(ضرر) مالاً ویا اعتباراً واقع اولان نقصانیتدركه بو فعل مدعی شخصی‌یه ویاانك تعلقاتنه اولور وبالذات ویابالواسطه اقامهٔ دعوی اولنور .

(ضمان بكر) برقزك قزانمى بدلى يعنى إزاله ايدلمش اولان بكارتك قارشولغيدر .

(ضمناً) بر افاده‌نك فراسته ا كلاشيلان معناسى ديمكدر .

(طلاق) برقارى‌يى قوجه‌سى براقمقدر .

(طلب) ايستمك معناسنه‌در .

(طوعاً) هيچ بركونه جبر والحاح وقوع بولمقسزين كنديلكندن قبول ورضا ديمكدر .

(ظن) شك وشبهه ديمكدر .

(عادت) ايشلمسى آداب ورسوم ومشهو - رات قبيلندن اولوب مقرر ومكرر اولان فعلدر .

(عادل) حسناتى سيئاتنه غالب كيمسه‌در كه عدالتلو وظلمدن اجتناب ايله حقه رعايت واقتدا ايدر اولاندر .

(عـدالت) حقانيت ديمكدركه حقى احقاق باطلى ابطال » وتعبير اخرله هرحق ايله مستحقى ممنون ايتمكدر .

(عداوت) بركيمسه‌نك برايشـدن دولايى ديكر بركسنه‌يه غرض وكين طوتمسيدر .

(عدديات متفاوته) احاد وافراد بيننده قيمتجه تفاوت بولنان معدوداتدركه هپ قيمياتدن معدوددر .

(عدديات متقاربه) احاد وافراد بيننده قيمتجه تفاوت اولميان معدوداتدركه هپ مثلياتدندر .

(عدل) ظلم ايتميه رك هركسك حقنى تسليم ايدوب ويرمكدر .

(عدم مسئوليت) مسئوليت يوق ديمكدركه برمظنون عليهك ايشلمش اولديغى فعلك قانوناً جزاسى اولمامسيدر . بوكبى حكمك « مجازات قانونيه وار ايسه » نقضنى ادعايه مدعئ عمومى وشخصى صلاحيتداردرلر .

(عديل) مساوى وبرابر اولاندر .

(عرضحال) بر كمسنه نك برايش ذيلنده ويردىكى ورقه دركه مرامى وادعاسى آنده مندرجدر .

(عروض) عرضك جمعى اولوب متاع وقماش كبى شيلردر .

(عفو جرم) بر كيمسه نك ايشلديكى جرم طرف ذيشرف دولتدن عفو اولنمقدر . او

كيمسه‌يه محكوم دنيله‌مز وتكرار بر جرم ايشلر ايسه مكرر عد اولنه‌مز .

(عفو جزا) بر كيمسه‌نك جزاسى عفو اولنمقدركه اوكيمسه تكرار بر جرم ايشلر ايسه مكرر عد اولنور وعفو اولنان جزاسندن طولايى محكوم اولديغى مصارف محاكمه وسائره‌ده كندوسندن تحصيل اولنور .

(عقيب وقعه) برايشك ايشلنوب بتديكى زماندر .

(علانيت محاكمه) محاكمه‌نك سامعينه قارشو علنى اجرا اولنمسيدر .

(عليه) بركيمسه‌نك اوزرينه ديمك اولوب مؤنث وتثنيه وجمعنده دخى عليها وعليهما وعليهم اطلاق اولنور .

(عموم سركى) بر مملكتده چيقان باجمله محصولات طبيعيه وصناعيه‌يى مسافرينه عرض وارائه ايتمك اصوليدركه زراعت وتجارت وصنايعك ترقيسنى موجب اولور .

(عنه) بر مذكردن ديمكدر مؤنثى عنها تثنيه وجمعنده عنهما وعنهم اطلاق اولنور .

(عهد نامه) معاهده نتیجه‌لرینك محرر بولندیغی کتابدرکه صرف پولتیقه‌یه دائر اولانه (عهد نامهٔ سیاسی) وعلم ثروت مالله دائر اولانه (عهد نامهٔ تصرفی) دینلور .

(عیب) اهل وارباب بیننده مالك بهاسنه ایراث نقصان ایدن قصور دیمکدر .

(عیب حادث) بر مالك مشتری یدنده ایکن ظهور ایدن قصوریدر .

(عیب قدیم) صاتون آلنمش اولان برمالده دها صتان کیمسه یدنده ایکن موجود اولان قصور دیمکدر .

(عین) معین ومشخص اولان شیدر مثلا بر خانه وبر آت وبر صندالیه ومیدانده موجود اولان بریغین بغدای وبرمقدار اچه اعیاندندر .

(عیناً مشاهده) کوز ایله کورمك ، رؤیت ایتمکدر .

(غائب عن المجلس) برهیئت حاکمه‌نك رؤیت ایتمکده اولدیغی یعنی برمحکمه‌ده باقلمقده اولان ایشده علاقه‌دار اولوب موجود اولمیان کیمسه‌در .

(غبن فاحش) متاع وقماش کبی شیلرده یعنی عروضده نصف عشر وحیواناتده عشر وعقاردہ خمس مقداری ویا دها زیاده الدانمقدر .

(غبن فاحش) عروضده یعنی امتعه وقماش مثللو شیلرده نصف عشر و حیواناتده عشر وعقاردہ خمس مقداری ودها زیاردہ آلدانمقدر .

(غرض شخصی) برکیمسه‌نك دیکر کیمسه‌نك شخصنه متعلق ومخصوص اولان عداوتیدر .

(غنائم بحریه) حین محاربه‌ده طرفینك یکدیکرندن بحراً ضبط ایلدیکی اموال و اشیایه دینور .

(غیاباً محاکمه) بر محکمه‌یه دعوت اولنوبده کلیان طرفك غیابنده ایشك رؤیتی ، باقلمسی دیمکدرکه مواد حقوقیه‌ده وکیل مسخر تعیین اولنور جزا محکمه‌لرنده مدعیٔ عمومیلرك بولنملریله اکتفاوکلیان طرف حقنده معاملهٔ قانونیه اجرا قلنور .

(غیر مراهق) ایشلدیکی فعللدن حاصل اولهجق مضرتی اوفعلی ایشلمزدن اول دوشونه بیلمك اقتدارینی حائز اولمیاندر .

(غير موقت توقيف مزكره سى) جنحه و جنايتله مظنون عليه اولنلرك حبس اولنمالرى ايچون ويريلان ورقهٔ رسميه‌در كه حكمى حبس وتوقيف اولنان شخص حقنده برحكم صدورينه قدر ممتد اولور .

(فائض) نظاماً بهر يوز غروش ايچون آيده برغروشدن حساب ايديلەرك مديون طرفندن داينه ويرلمسى لازمكلن مبلغدر .

(فاحش) زياده ديمكدر .

(فاسد) اصلا مشروع اولوبده وصفاً يعنى مقارن اولديغى اوصاف خارجيه‌سى اعتبارايله غير مشروع اولاندر .

(فاعل مشترك) بر جرمك فاعلى ايله معاً برزمانده اوجرمك اجراسنه جهد وغيرت ايدن كيمسه‌در كه اصل فاعل حقنده تعيين اولنان جزا ايله مجازات اولنور .

(فحشيات) مغاير اداب عموميه افعال وحركاته دينور .

(فروخت) صاتمق ، برمالی الاجنی پاره مقابلنده اخره ویرمکدر .

(خسار) برشیئی قارشدرمق ، طوغریدن ایکری یاپمقدر .

(فضاحت لسانیه) معاذالله تعالی انبیای عظام علیهم الصلات والسلام افندیلرمز حضراتنه سب وشتم دیمکدرکه متجاسرلری شدیداً مجازات اولنورلر .

(فعل) انسانك ایشلدیکی ایش ، عمل .

(فقدان جزا) ممنوع عد اولنان بر فعل ایچون قانونده جزای مخصوص اولمامسیدر .

(فقدان رخصت) مبعوثان ، وکلا ، مأمورین علیهلرنده مدعیٔ عمومیلرك طوغریدن طوغریه اقامهٔ دعوایه مأذون اولمامیدر .

(فقدان شکایت) مطبوعات ، فعل شنیع زنا ، قز قاچرمق کبی افعالده اولجه مدعیٔ شخصیلر دعوی اقامه ایتمدکجه مدعیٔ عمومیلرك ایشه قاریشه‌مامیلری دیمکدرکه سببی ناسه افشا اولنمسون ایچوندر .

(قابل استيناف) محكمهٔ بدايت حقوقده بش بيك غروش ودها زياده مبلغ اوزرينه واول مقدار قيمت وسنوى بش يوز غروش ويا زياده ايراد ويرر اموال غير منقوله حقنده وتحديد حدود مثللو قيمت اوزرينه جريان ايتمين دعاوى ايله قرار قرينه ووظيفه حقنده كى حكم وقرار وكذالك بدايت جزا محكمه سندن ويريلن حكملر او محكمه لرك فرقنده كى استيناف حقوق و جزا دائره لرنده تكرار رؤيت اولنمق قابلدر ديمكدر .

(قابل تميز) استينافا صورت قطعيه ده بدايةً ويريلن وقابل استيناف اوله رق ويريلوب مدت استينافك مرور يله قطعيت كسب ايدن اعلامات وحكم قطعى صدورينه دكين تأخير تميزنده طرفيندن برينه تلافيس غير قابل ضررى مستلزم اوله جق قرار قرينه تميز اولنور ديمكدر .

(قاتل غير متعمد) منازعه اثناسنده حدتله بركيمسه يى اتلاف ايدندر .

(قاتل متعمد) هر نه سبيه مبنى اولورسه

(قاتل غير معتمد) منازعه اثناسنده حدتله برکیمسه‌یی اتلاف ایدندر .

(قاتل معتمد) هر نه سبیه مبنی اولورسه برکیمسه‌یی اتلاف ایتمکی اوالجه ذهننده تصور ایدرك قتل و اتلاف ایدن شخصدر .

(قاتل مخطی) برکون قصد وتصور اولمقسزین برکیمسه‌نك خطاءً تلف نفسنه سبب اولان کیمسه‌یه دینور .

(قاتل معذور) بالمقابله یعنی قتل قصدیله اوزرینه هجوم ایله کرك تفنك وطبانجه وکرك سائر الات جارحه ایله کندوسنی یاره‌لیان دشمننی ویاخود محارمندن برینی برکیمسه ایله فعل شنیع اجرا ایدرکن کوررسه برندن برینی ویا ایکیسنی بردن جرح وقتل ایدن کیمسه‌درکه انجق حبس جزاسی کورر وایجابنه کوره بش سنه‌دن اون سنه‌یه قدر ضبطیه نظارتی التنه النیر .

(قاتل معفو) جان وعرضنی حفظ ایتمك ، قورتارمق ایچون برکیمسه‌یی یعنی اوزرینه قتل

قصدیله هجوم ایدن بر ظالمی اولدیرن مظلومدرکه قصاص ودیتدن معافدر .

(قامبیو) بر مدیونی تسویهٔ دینه دعوت ایتمکدر . پولیچه‌ده دینورکه برکیمسه‌نك نقداً ، مالاً ، حساباً ، یاخود اخر صورتله المش اولدیغی مقدار معلوم اقچه‌یی بر مکان وزمان معینده کوسترديکی ادمه ویامرینه ویرمسی ایچون دیکر کیمسه‌یه امری حاوی و ممضی ویریلن ورقه اولوب بیوك وکوچك نامله شقینی حاویدر .

(قامبیو مقاوله‌نامه‌سی) بر محلده النان اقچه بدلنك دیکر محلده تأدیه ایتدیرلمسی تعهدینه دینورکه برنوع عقددر بعدالتعهد طرفین بلارضا نکول وفسخ ایده‌مزلر .

(قباحت) مجازات تکدیریه‌یی مستلزم افعاله دینور .

(قبل‌الحکم) بر شیئه قرار ویرلمزدن یعنی فعل مدعا حقنده حکم واقع اولمزدن اول دیمکدر .

(قدح) حقارت امیز تعبیر وکلامه دینور .

(قرار اعدادی) دعوانك رؤیتنی تسهیل ونتیجهٔ حکمی اعداد ایدن تدبیری مبین قراردرکه اودعوانك ممیزلره حواله‌سی کبی .

(قرار قرینه) دعوانك رؤیتنی تسهیل ونتیجهٔ حکمنی اعداد ایله نه اوله‌جغنی احساس ایتدیرن تدبیری مبین اولان مثلا طرفیندن برینك تحلیفنه دائر ویریلن قراردر .

(قرار قطعی) دعوای فصل ایدن یعنی دعوی انکله محکمه‌ده ختام بولان قراردر .

(قرار موقت) دعوی صورت قطعیه‌ده فصل وحکم اولنمزدن اول اتخاذی مقتضی اولان بر تدبیری متضمن قراردرکه منازع فیه اولان اشیانك محافظه التنه النمسی ایچون ویریلان قرار کبی . اصل دعوایه حکم قطعی لاحق اولمزدن مقدم بو مثللو قرارلر تمییز اولنه‌ماز . فقط حکم صدورینه دکین تأخیر تمییزنده طرفیندن برینه تلافیسی غیر قابل بر ضرری استلزام ایده‌جکی محقق اولان قرار قرینه اولجه تمییز اولنه‌بیلیر .

(قرینهٔ قاطعه) حد یقینه بالغ اولان اماردر .

(قسم) يمين ، حلف .

(قسمت رضا) برملك مشترك صاحبلرينك رضالريله حصه‌لرينى تفريق ايتملرينه ويا رضالريله حاكمك تقسيم ايلمسنه دينور .

(قسمت قضا) برملك مشترك صاحبلرندن بعضيسنك طلبى اوزرينه حاكمك او ملكى تقسيم ايلمسنه دينور .

(قصد) يابلمش ويايابيله‌جق اولان برفعلى اولدن ذهنده تصور ايتمك ، دوشنمك ، مخصوصاً يامقدر .

(قضيهٔ قطعيهٔ محكوم بها) براعلام حكمنك صورت قطعيه درجه‌سنه كلميله‌دركه عليهنه اعتراض اولنه‌مز . هانكى حكم صورت قطعيه احراز ايدر وبونك نتيجه‌سى ندر . او اعلامده قراره ربط اولنمش افعالك هانكيلرينه شمولى اوله‌جقدر . اعلامات حقوقيه‌نك جزا محكمه‌لرنده واعلامات جزائيه‌نك محاكم حقوقيه‌ده درجهٔ تأثيرى ندر . مثلا اولجه صلاحت ماده‌سنك درجاتى ناحيه مجلسى ثانياً قضا محكمه‌سى ثالثاً استيناف رابعاً

تميز محكمه‌لرينه منجر اولور . قرار قرينه واعداديلر وفقدان شكايته ومسائل متأخره‌يه مبنى ويريلن قرارلر صورت قطعيه‌يى حائز دكلدرلر . اصله كريشمك فرعه متعلق اولمامق شرطدر . قرار قطعى واو محكمه‌لردن ويرلمش وقابل اجرا اولملى ديمكدر .

(قطاع طريق) طاغلرده قيرلرده راست كلدكلرى يولجيلرك مالارينى غصب ويغما وكندو-لرينه معاملهٔ جبر وشدت اجرا ايدنلره دينور .

(قلبزن) بردولتك كندوسنى وتبعه‌سنى اضرار يولنده مسكوكات وتحويلاتنى تقليد ايدندر .

(قورصان) دكز خرسزلرينه ، حيدود - لرينه دينور .

(قولكتيف) ايكى ودها زياده كيمسه‌لر بينده عقد اولنوب براسم مخصوص وضع اولنان شركتدر .

(قول مجرد) بلا دليل سويلنان سوزدركه محاكمجه قبول اولنمز .

(قوماندیت) سپارش طريقيله اولان يعنى

برطرفدن یکدیکرینه متکفل ومسئول ومتعدد شرکادن ودیکر طرفدن یالکز سرمایه صاحبلرندن عبارت بولنان شرکت‌که (فلان وشرکاسی) دیو تسمیه اولنور .

(قوماندیتر) شرکته سرمایه‌ویرن واسملری معلوم اولمیان سپارشلی اورتاق تعبیر اولنانلردرکه سرمایه‌لری درجه‌سنده مسئول اولوب زیاده‌سندن مسئول اولمزلر .

(قومیسیونجی) یوزده بر مقدار اجرتله سائر کیمسه‌لرك حسابنه مال مبایعه وفروخت ایدنلردر .

(قونطورول) مقابله وواردات ومصار - فاتك بودجه‌یه موافقتنی تجسس وتحقیق ایمکدر .

(قونغره) حکمدارانك برمسئلهٔ مهمه‌یه قرار ویرمك ایچون وقوعبولان اجتماعلرینه دینلور .

(قونفرانس) کذلك برمسئلهٔ مهمه‌یه قرار ویرمك ایچون حکمداران وکیللرینك بر محلده اجتماعلرینه دینور .

(قونقوردا) پاپانك رياست روحانيه‌سيله مواد مذهبيه خصوصنده عقد اولنان معاهداتدر.

(قونقورداتو) تأديهٔ ديندن عاجز اولان تاجر ايله الاجقلولرله بيننده‌كى قرار وتمشيتدر كه اصحاب مطلوبك دينك بر قسمنى ترك ومتباقيسنى ايفايه‌ده مفلسك تعهداتمى والحاصل تاجر مرقومك كما كان تسويهٔ امورنده ابقاسى كبى .

(قوهٔ اجرائيه) قوانين موضوعه‌نك اجراى احكاميله مكلف اولوب قوهٔ سياسيه وادارهٔ ملكيه‌يه انقسام ايدركه باجمله ضابطهٔ عدليه مأمورينى كبى .

(قوهٔ عدليه) قوهٔ اجرائيه‌نك بر شعبه‌سى وبر صورت مخصوصه‌سى ديمك اولوب قوهٔ قانونيه‌نك تعيين ايلديكى وسائط وچاره‌لرى موقع فعله چيقارمق وتطبيق ايلمك حقى يعنى وظيفه‌لرى حقوق محافظه سيدر . بوده محاكمه‌لرك علنيتى ، مدافعه اصولى ، محاكمك بيطرفانى هردرلو تأثيردن آزاده اولمسى كبى احوال ايله تأمين اولنمش ديمكدر .

(قوهٔ قانونیه) قانون وضعنه صلاحیتی اولانلره دینورکه اشخاصك حقوق وظائفنی تعیین واعلان ایتمك و یا منافع خزینهٔ دولت و اعمار مملکت ایچون وسائط کوسترمك کبی شورای دولتجه بالتنسیب قلمه آلنه‌رق مرعیت احکامنه ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شرفصدور ایدن قوانینك تنظیمنده مدخلی اولانلردر .

(قوهٔ ممیزه) بر فعلك ایشلنمسیله حاصل اوله‌جق نتیجه ومضرتی او فعل ایشلنمزدن اول دوشنیله بیلمك ایچون لازم کان قدرت ، قوت عقل دیمك اولور .

(کاروکسب) ایش ، صنعت دیمکدر .

(کان لم یکن) حکمسز ، باطل دیمك وبویله عد ایدلمکدر .

(کتم حقیقت) طوغری یی صاقلامقدرکه حضور محاکمده بوکبیلر مسئول ومدعیٔ عمومیلر اقامهٔ دعوایه مجبوردرلر شهادت کاذبه کبی .

(کذب الاساس) هیچ اصلی ، اساسی اولمامقدر .

(كيرا) اجرت بدل ديمكدر .

(كفالت باتسليم) برمالك تسليمنه كفيل اولمقدر .

(كفالت متسلسله) يكديكرينه ضامن ومتعهد اولان كفلايه دينوركه عادى سنداتده بوصراحت يوغيسه مجموع دينلدن هر برى حصه‌سنه اصابت ايده‌جك مقدار ايله مطالبه اولنور و پوليچه‌ده صراحت اولمسه بيله كفلادن هربرى مجموع دينى ضامن اولور .

(كفالت ماليه) بر مبلغ معينك اداسنه كفيل اولمقدر . مواد جزائيه‌ده ايشك نوعنه كوره مستنطق ويا محكمه طرفندن تعيين وتقدير اولنور .

(كفالت مقيده) تعجيل وتأجيل وصفلرينك هانكيسى ايله قيد اولنمش ايسه كفيل اكا كوره مطالب اولور .

(كفالت نفسيه) برآدمك نفسنه يعنى او ادمك ايستنلديكى زمان حكومته كتيرلمسنه كفيل اولمقدركه جهت عدليه‌ده بوقاعده ملغادر .

شرعاً دخی عقوبات و مجازات شخصیه‌یه کفالت صحیح اولمدیغی و اما جارح و قاتل اوزرینه لازم کلن ارش و دیته کفالتك صحیح اولدیغی مجلهٔ جلیله‌ده مصرحدر .

(کفالت نقدیه) محکمه ویا مستنطق طرفلرندن تقدیر اولنان برمبلغی یاعدلیه وزنه‌سنه تودیع ایتمك ویاخود اومبلغی هروقت ایفایه مقتدر برادم کوسترمکدر که جنایتدن ماعدا افعال جرمیه‌دن دولایی مظنون و محکوم علیه اولان و کفالتله موقتهٔ سبیللری تخلیه قلنانلر حقلرنده بوقاعده مرعی الاجرادر .

(کفیل) آخرك تعهد ایتمش اولدیغی شیئه کندی دخی مشارك ومتعهد اولان کیمسه‌در .

(کلیاً انکار) جرمنی ویا برحقی سویلمه‌مکده اصرار ایدن کیمسه‌در .

(لایحهٔ اعتراضیه) بر حکمی قبول ایتمیه‌رك اوحکمده حکمه مدار عد اولنان دلائل واسبابی چورتمك ، جرح ایتمك ایچون او محکمه‌یه ویا مافوقنه ویریلن ورقه‌در .

(لايتغير حال) بر اعلامك استيناف وتميز مدتلرينك كچمسى وياخود اودرجه‌ده‌كى محكمه ـ لردنده رد ويا تصديق ايدلمسى ايله كسب ايتديكى قطعيت ـ دركه بومدتلر منقضيه اولنجيه دكين جنحه وقباحته دائر اولان اعلاماتك اجراسى تأخير اولنور . جنايته دائر ويريلان حكملره محكوم عليه اولانلر اعـتراض ايده بيلير . حكم برائتى حاوى ايسـه مدعئ عمومى نفعاً للقانون تميز ايده‌بيلير . اكر جنـايت جنحه‌يه تبديل اولنسـه اثبات وجود حالنده حكم غيابى منفسخ اولور .

(لاينعزل) عزلى موجب برحال وحركت اولمدقجه وارادهٔ سنيه‌شرفتعلق ايتمدكجه برحاكمك عزل اولنمامسى ديمكدر .

(لاينقسم) تقسيم قبول ايتمزديمكدركه مدعئ عموميلرله معـاونلرينك برنقطه‌ده يعنى حقوق عموميه‌يى محـافظه خصوصنده وظيفه ايفاسـنه مجبوريتلرى كبى .

(لسان رسمى) بردولتك معاملات يوميه‌سنى ايفاده قوللانديغى لساندر .

(لقطه) يولده ، قيرده بولنوب صاحبى معلوم اولميان شيدر .

(لونجه) هر اصنافك معتبراندن مركب اولوب اصنافجه اولان وكندولرينه حواله اولنان ايشلره دائر حكومته لدى الحاجه رايور ويرمكده اولان هيئت ديمكدر .

(ليلاً وقوع) كيجه‌لين واقع اولان ديمكدركه اخشام ساعت بردن صكره كيجه اعتبار اولنور .

(ماسه) الا جقلولرك مجموعنه عائد مال مفلسه اطلاق اولنور .

(مال متقوم) انتفاعى مباح اولان شيدر .

(مال مسروق) صاحبنك خبرى اولمقسزين چالنمش اولان شى ، خرسزلق مالدر .

(ماهيت جرم) جرمك حقيقتى ، كنهى ديمكدر .

(مباينت) بر برينه بكزه‌مه‌مكدركه بر محكمه ويا مستنطق حضورنده بر سوزى ديكر افاده‌سنه وياخود مضبوط افاده‌سنه مخالف اولان اشخاص كبى .

(مباح) هيچ بر كيمسه‌نك ملكى اولميوب

اندن هر کسك انتفاعه صلاحیتی اولان صو ، اوت ، اتش کبی مبانیٔ تجارت که تجارتك اسناد ایلدیکی اساسلردر .

(مبحوث) بحث اولنان خصوص دیمکدر .

(مبیع) صاتیلان شی دیمکدر .

(منیاً قیمت) عقار و اشجارك بولندقلری طوردقلری یرده‌کی قیمتیدر.

(متأثراً فوت) الدینی یاره وبره‌نك تاثیرندن اولمکدر .

(متبایعان) الان و صاتان کیمسه‌لردر که بایع ومشتری‌ده دینلور .

(متحجز) برکیمسه نك مالنی حجز ایدن یعنی الاحق مقابلنده حبس ایتدیرن کیمسه‌در .

(متضرر) مالا یااعتباراً کندوسنه ضرر کلمش اولاندر .

(متفقاً) اتفاقاً جمله‌سی بردن دیمکدر .

(متن قانون) قانونك عباره‌سنه دینور .

(متوسط) مخاطبی قبول ایتمامش و پروتستو ایدلمش بر پولیچه‌نك کشیده‌جی ویا جرانته‌نك

وقايهٔ اعتبـاريچون تأديه‌سنى خارجـدن تعهد ايدن كيمسـه‌در كه توسط ايتديكى ذاتك كفيلى ديمكدر .

(متهم) جنايتله اتهام اولنوب محاكمه‌سـنه قرار ويريلاندر .

(مثليات) قيمتجه . عددجه فرقسز اولان شيلر ديمكدر .

(مجـازات انتباهيه) بر امرك معيتنـده كى مأمور حقنده تنبيه وتوبيخدر .

(مجازات تأديبيه) بر هفته‌دن زياده حبس وموقتاً نفى ومأموريتدن طرد و جزاى نقدى ماده‌لريدر .

(مجازات ترهيبيه) اعدام ، مؤبد وموقت كورك و قلعه بندلك ونفى ، حقوق مدنيـه‌دن اسقاط جزالريدر .

(مجازات تكديريه) يكرمى درت ساعتدن برهفته‌يه‌قدر حبس و يوز غروشـه قدر جزاى نقديدر .

(مجازات قانونيه) قانون جزانك افعـال

ممنوعه‌نك درجاتنه كوره تعيين ايتديكى جزالره دينور .

(مجازات نقديه) بر شخصدن قانونك تعيين ايتديكى اوزره اقچه آلنمسيدر .

(مجاناً) بلابدل بلاعوض ديمكدر .

(مجاوبه‌دن امتناع) حاكم حضورنده‌سؤاله جواب ويرمامكدر .

(مجرم) ياپلمسى ممنوع اولان فعلك فاعلى .

(مجروح) يارەلنمش كيسه‌در .

(مجلس آتى) برمحاكمه‌نك برمجلسك رؤيت ايتمكده اولديغى دعوانك يابرلزوم قانونى اوزرينه ويا وقتك عدم مساعده‌سنه مبنى ضرورى اولەرق تعليق اولنديغى يوم اخر ديمكدر .

(محاكمهٔ علنيه) طرفينى و شاهدلرينى علنى سويلتمكدر .

(محال به) حواله اؤلنان مالدر .

(محـال عليه) كندى اوزرينه حواله‌يى قبول ايدن كيمسه‌در .

(محال له) داين ، الاجقلو ديمكدر .

(محبوسیت نامشروعه) دولتجه معین اولان توقیف خانه‌دن بشقه یرلرده برکیمسه‌یی آلیقویمق حبس ایتمکدر .

(محجور) حاکم طرفندن حجر اولنان کیمسه دیمکدر که تصرفات قولیه‌سندن منع ایدیلا - نلره اطلاق اولنور صغیر . مجنون . معتوه، سفیه، مدیون ، مفلس کبی .

(محجوز) بردینك تسویه‌سنه دکین حبس ایدیلان طوتدیریلان مالدر .

(محضر ومباشر) حقوق وجزا محکمه‌لریله مستنطق طرفندن طرفینه کوندریلان جلب واحضار وتوقیف مذکره‌لریله اعلام صورتی وسائر اوراقی تبلیغه واسطه اولانلردر .

(محکمهٔ ابتدائیه) قباحت وجنحه دعوالرینی رؤیته مأمور اولان محکمه‌لردر .

(محکمهٔ استینافیه) بدایةً ویریلوب طرفیندن برینك قبول ایتمدیکی حکمدن طولایی استیناف دعوا اولنمسیله ایکنجی درجه‌ده رؤیت دعاوی‌یه مأمور اولان وهیئت حاکمه‌سی بش ذاتدن عبارت بولنان محکمه‌در .

(محکمهٔ تمیز) صوك درجه‌ده ویریلان ویااوحالی کسب‌ایدن حکملردن طولایی اعلاماتی تدقیق‌ایله دعوالریك صورت‌رؤیت وحکملری‌قانون واصوله موافق الیه تصدیق دکلسه نقض ایدن وهیئت حاکمه‌سی اون ذاتدن عبارت بولنان محکمه‌در .

(محکوم) حکم اولنام اعلامه ربط ایدیلان نسنه‌در .

(محکوم علیه) اوزرینه محکمه‌دن برحکم ترتب ایتمش اولان کیمسه‌در .

(محکوم‌له) دعواسنده حق‌اولدیغی‌اکلاشیله‌رق آخری علیهنده حکم‌استحصال ایدن کیمسه‌در .

(محل وقعه) برفعلك ایشلندیکی برمکان .

(محیل) بورجلو دیمکدر .

(مخاطب) اوزرینه بولیچه کشیده اولنان کیمسه‌در .

(مخبر) بر امر حادثی عائد اولدیغی محله بیلدیرن کیمسه‌در .

(مختل‌الشعور) اکلایشی آز ، تدبیری فاسد اولان کیمسه‌در .

(مدار حکم) ثبوت مدعایه کافی اولان یعنی اکا بناءً حکم اولنه بیله جك حالاتدر .

(مداینه) بر دعواده خصمك سوزلرینی رد وتکذیب ایدر صورتده سویلنان سوزلردر .

(مداینه حجتی) اموال ایتامدن استقراض مبالغ ایچون یازیلان حجت شرعیه‌در .

(مدت اعتراض) مستنطق قرار نامه‌سنه تبلیغی تاریخندن اعتباراً یکرمی اوچ کون وقباحته متعلق حکم غیابی‌یه تاریخ تبلیغندن اوچ وجنحه‌یه دائر حکم غیابی‌یه کذلك تاریخ تبلیغندن بش کون واستیناف اوزرینه ویریلن حکم غیابیلره کذلك بش کون ویالکز مدعیٔ عمومیلر ایچون مستنطق قرار نامه‌سنه اعتراض مدتی برماهدر .

(مدت نظامیه) جزاده استیناف ایچون (١٠) تمیز ایچون (٨) کون اولوب آنجق استیناف مدعیٔ عمومیسی حکمك صادر اولدیغی کوندن اعتباراً ایکی آی وحکمی طرفیندن بری قاعدةً کندیسنه تبلیغ ایدر ایسه تبلیغندن بر آی ظرفنده استیناف دعوا ایده بیلور حقوقده اعتراض ایچون

(٣١) استيناف واعادهٔ محاكمه ايچون (٦١) تميز ايچون طقسان بر كوندر .

(مدعى) حضور حاكمده اخرده كى حقنى ايستيان آدمدركه دعواجى ديمكدر .

(مدعىٔ شخص) حق شخصيسندن دولايى بر كيمسه عليهنه اقامهٔ دعوا ايدن كيمسه در .

(مدعى عليه) كنديسندن بر شى دعوا اولنان شخصدر .

(مدعىٔ عمومى) حقوق عموميه يى يعنى هر فردك حقنى محافظه ايچون اقامهٔ دعوايه مأمور اولاندركه وظيفه لرى لاينقسمدر مدعىٔ عمومى معاونلرى وكيل كبيدر . ايفاى وظيفه ايچون آمرلرينك امرلرينه محتاج دكلدرلر .

(مديون) كندى ذمتنده آخرك آلاجغى ، حقى اولان كيمسه دركه بورجلوده دينور .

(مراهق مميز) فعل وعملنك نتيجه سى برجرم اوله جغنى فرق وتميزه مقتدر اولاندر .

(مرتكب) مستلزم جزا بر فعل وعملده بولنان شخصدر .

(مرتهن) بر بورجك ، دينك مقابلنده كندوسنه برشی یعنی رهن ویریلن کیسه‌درکه الاجقلو ، داین دیمك اولور .

(مرجع جزایت) ایکی اولوب بوندن بری مادهٔ قانونیه‌یه بناءً حکم ایدن محاکم جزائیه ودیکری تدقیقات وتحقیقات اجرا ایدن هیئت اتهامیه ومستنطقدر .

(مرسل) کوندرن کیمسه‌در .

(مرسل الیه) کندوسنه کوندریلان کیمسه‌در .

(مرعی‌الاجرا) موقع اجرایه قونلمق یعنی فلان ماده‌یه دائر فلان یاپلدی دینله‌رك قانونك وجودی رسماً تصدیق قلنمقدر .

(مرور زمان) دعوانك ترکی تاریخندن اعتباراً جنایتده (١٠) جنحه‌ده (٣) قباحتده (١) محکومیت حالنده جنایتده (٢٠) جنحه‌ده (٥) قباحتده (٢) سنه‌در حقوق عادیه‌ده دخی (١٥) وقف دعوالرنده (٣٦) اراضی امیریه‌ده (١٠) تجارت دعوالرنده (٥) سنه‌در بومدتلردن صکره

دعوالره باقيله‌ميه جغى كبى محكومينك جزالرى دخى ساقط اولور .

(مرهون) بر بورجك ، دينك ايفاسنه دكين داينه ويريلان شيدر .

(مسائل متأخره) بردعوا دردست رؤيت ايكن ذات مسئله‌دن خارج برمسئله تكون ايتميله حقوق عموميه دعواسنك تأخر ايتميدركه مرور زمان وحقوقه متعلق دعاوينك اول امرده باقلمسى وثانياً حقوق عموميه دعواسنك رؤيت اولنمسنه اطلاق اولنور .

(مسئوليت متسلسلهٔ مشروطه) مرور زمانى قطع ، محافظهٔ حقوق ايچون برمعامله‌ده علاقه‌دارانه آيرى آيرى مراجعت اولنمق اوزره مشروطدركه پوليچه‌ده اولان مسئوليت كبى .

(مسئوليت متسلسلهٔ مطلقه) برمعامله‌ده بولنان اشخاصك اول معامله‌دن تولد ايدن تعهداتك اجراسنه هربرلرينك منفرداً وجمله‌سنك مجتمعاً كفيل وضامن اولمالريدر « قولكتيف شركتلرى شركاسنك مسئوليتلرى كبى » برينه مراجعت جمله‌سنه مراجعت ديمكدر .

(مستأنف) بدايت محكمه‌سنك حكمنى قبول ايتميه‌رك مافوقنده‌كى استيناف محكمه‌سنده دعواسنى تكرار رؤيت ايتديرن كيمسه‌در .

(مستأنف عليه) بدايت محكمه سندن ويريلان حكمى خصمنك قبول ايتمامسيله استيناف محكمه‌سنده مدعى عليه صفتنى اكتساب ايدن كيمسه‌در .

(مستعار) بلا بدل مجاناً منفعتى تمليك اولنان مالدركه معار دخى دينلور .

(مستعير) عاريةً يدينه بر مال ويريلان كيمسه‌دركه يدنده بولندقجه منفعتنه مالك اولور .

(مستنطق) مواد جزائيه‌ده تحقيقات حاكمى ديمكدر .

(مستنطق قرار نامه‌سى) ايكى نوعدر برى اجراى محاكمه ديكرى منع محاكمه‌يه دائردر يعنى يا ادعا اولنان فعلى افعال ممنوعه‌دن اولديغنى اكلايوب مثبت كوره‌رك لزوم محاكمه‌سنى محكمه‌يه حواله ايدر ياخود اثناى تحقيقاتده فعل مدعانك وقوعنه دلائل واماره كورر فقط او فعلى افعال

ممنوعه‌دن كورمز ويا مرور زمان بولنور وياجرم واقع اولمش اولور وياخود ادعا اولنان شيئك قانوناً ممنوع افعالدن اوله جغنى كورر فقط وقوعنى مثبت بر كونه دلائل وامارات بوله‌ماز بناءً عليه منع محاكمه‌يه قرار ويررکه منع محاكمه‌يه دائر قرارلرده ايكى وجهله اولور . برى مادهٔ قانونيه حل ايديله‌رك ديكرى وقوع فعلك عدم تقديرندن نشأت ايدرك ويريلور ديمك اولور .

(مستوره) شاهدك عادل اولوب اولمديغنى سراً وعلناً تذكيه ايچون حاكمك يازديغى ورقه‌در .

(مسقفات ومستغلات) خان ، حمام ، دكان كبى ايراد كتورر ابنيهٔ وقفيه‌در .

(مشترك بالفعل) بر ايشه فعلاً قاريشان واشتراك ايدندر .

(مشترى) صاتون آلان كيمسه‌در .

(مشتكى) بركيمسه‌دن حاكمه دعوا ايدن كيمسه‌در .

(مشهودبه) حضور حاكمده اثبات اولنان حقه اطلاق اولنور .

(مشهود علیه) علیهنه شاهد اقامه اولنان کیمسه‌در .

(مشهودله) شهادتله حقی ثابت اولان کیمسه‌در .

(مصارف محاکمه) اعلام وصورت وتبلیغ واحضار خرجلری کبی اثنای محاکمه‌ده صرف اولنان مبالغدرکه حقسز چیقانه عائددر .

(مصالح) عقد صلح ایدن کیمسه‌در .

(مصالح علیه) صلحك بدلنه اطلاق اولنور .

(مصالح عنه) ادعا اولنان شیدر .

(مضاربه) یکدیکریله غوغالشمق، اوروشمق وبرنوع شرکتدرکه شریکلر بیننده تجارت ایچون ایجاب وقبول ایله اولور .

(مضروب) ضرب اولنمش ، دوکلمش اولان شخصدرکه مدعیٔ دیمك اولور .

(مظنون علیه) کندوسنه اسناد اولنان جرمك حقیقةً فاعلی اولوب اولمدیغی مشکوك اولان کیمسه‌در .

(معافیت) ایکیدر بری عفو جرم دیکری عفو جزادر ومعنالری محلنده یازلمشدر .

(معاملات تجاریه) صاتوب تمتع ایتمك قصدیله منقولانه مقابل هرنوع شیئی اشترا ایتمکدر .

(معـاملات تحقیقیه) بر ایش ایچون اول امرده یاپیلان تحقیقاتدر .

(معاهده) حقوق طبیعیه یه ویاعادتله استناداً دولتلرك یکدیکریله عقدایتدکلری مقاوله دیمکدرکه تعیین ایلدکلری اموری تسویه یه امضالری تحتنده سوز ویرملریدر .

(معترض) اعتراض ایدن کیمسه دیمکدر .

(معترض علیه) علیهنه اعتراض اولنان دیمکدر .

(معدللاستعلال) کیرایه ویرلمك اوزره تعیین اولنان شیدر .

(معمول به) مدار حکم اولان یعنی بشـقه صورتله ثبوت ارامغه حاجت براقمیـان سـندات وسجلات کبی .

(معبر) مالنی آخره عاریت ویرن کیمسه‌در .

(معین جرم) برجرمك فاعلنه یعنی جرمی تسهیل ایدندرکه طولایسیله یاردم دیمکدر . بوده اوچ درلو اوله بیلیر (۱) جرمك اجراسندن اول (۲) اثنای اجراده (۳) اجرادن صکره اولوب اصل فاعل حقنده کی جزانك نوعیله وفقط فاعلدن اکسك ویا زیاده مدتلرله مجازات اولنور .

(مغصوب) بر کیمسه‌نك اذنی اولمقسزین اخذ وضبط اولنان مالیدر .

(مغصوب منه) اذنی اولمقسزین مالی ضبط اولنان آدمه اطلاق اولنور .

(مفتری) بر کیمسه‌یه سوء فعل عزو واسناد ایدن کیمسه‌درکه اسناد ایلدیکی فعلك جزاسنی کندیسی کورر .

) مفسوخیت ادعاسی) متهمك استجوابی تاریخندن بش کون ظرفنده متهم ویا مدعیٔ عمومی طرفلرندن هیئت اتهامیه مضبطه‌سی علیهنه اسباب اربعهٔ قانونیه اوزرینه ایدیلور . بومدتدن صکره بویله برادعاده بولنیله‌ماز . متهمه اتهام مضبطه‌سی تبلیغ اولنمامش ایسه بعدالحکم یینه بوحقی استعمال ایده‌بیلیر .

(مفلس) دینی ایفادن عاجز قالوب افلاس ایدن تاجردرکه یا « حیله‌لی » ویا « عادی » نامله یله ایکیدر . حیله‌لی مفلس حقنده جزا تعیین اولنور .

(مقابلهٔ بالمثل) بر کیمسه‌دن صادر اولان

معامله‌نك عینی دیکر کیمسه اوکیمسه حقنده اجرا ایتمسیدر .

(مقاولات محررلری) هر نوع تعهدات وسندانك تنظیم وصورتلرینك اعطاسنه ومحاکم ومجالسجه ثبت دفتر ایدلمسی لازمکلن اموال واشیانك قید وتحریرینه مأمور اولاندرکه هر بدایت محکمه‌سنك دائره‌سی داخلنده بویله بر مأمور بولنه‌جقدر .

(مقتل) آدم اولدیریلن محلدر .

(مقتول) قتل واتلاف ایدلمش اولاندر .

(مقر) لسان ویایازو ایله اقرار ایدن یعنی کندوسنده اولان حق آخری خبر ویرن کیمسه‌در .

(مقربه) مثبت ومتحقق اولان حق والاجق دیمکدر .

(مقرله) اقرار ایله حقی ثابت کیمسه‌در .

(مکافات نقدیه) بوکا نائل اولان مخبرلر ایکی نوعدر . مثلا ای رمان مأمورلرندن ویا خارجدن برینك اورمانه متعلق دعاویده یوزده

حسابيله الدقلرى اخباريه سببيله بلاتحليف استماع اولنورلر .

(مكرر) جرمندن دولايى جزاسنى كورن شخصك تكرار اويله بر جرم ايشليه‌رك ايكى قات جزايه مستحق اولمسيدر .

(مكفول به) اداسنه وتسليمنه تعهد اولنان شيدر ،

(مكفول عنه) كنديسنه كفيل اولنان آدمدركه اصيل ومديون ديمكدر .

(مكفول له) كفالت خصوصنده طالب وداين اولاندر .

(مكيلات) مقدارندن اولوب « كيل » ايله اولچيلان شيلره شاملدر . باجمله حبوبات وسائره كبى .

ملتقط برمحلده برشى بولوب الان كيمسه‌در .

(ملك مطلق) ارث وشرا كبى اسباب ملكدن بريله مقيد اولميان ملكيتدر مثلا بر آدم بايعنى سويلميه‌رك برندن صاتون آلدم شو مال بنمدر ديسه و شاهدلرده آنك ملكى اولديغنه شهادت ايتسه قبول اولنور .

(ممیز) بر محکمه‌نك حکم و قراری قبول ایتمیه‌رك تمیز دعوا ایدن کیمسه‌در.

(ممیز علیه) استینافاً ویریلان حکمی قبول ایدندر .

(منازع‌فیه) نزاعلی اولان ماده در .

(مناصفةً) یاری یاری‌یه دیمکدر .

(منع محاکمه) برجرم‌ایله مظنون علیه اولەرق استنطاق اولنان کیمسه‌نك علیهنده برکونه دلیل وامارە بولنمدیغی و یا اسناد اولنان فعل افعال ممنوعه‌دن اولمدیغی حالده اوکیمسه‌نك محاکمه‌دن منعنه دائر مستنطقك یازدیغی قرارنامه‌یه اطلاق اولنور .

(منفعت شخصیه) عمومه عائد اولمیوب برکیمسه‌نك شخصنه حصر ایتدیکی فائده در.

(منقوض) نقض‌اولنمش، بوزولمش‌اولان‌شی.

(منکر) حقیقتی کتم ایدن و جرمنی سویلمیاندر .

(مواجهه) یوز یوزه محکمه‌ده سویلشمکدر.

(مواد قانونیه) قانونك ماده‌لری دیمکدر .

(موازنهٔ دول) صلح وصلاحك محافظه‌سی مقصـديله دولتـلرك يابمش اولدقلری معاهدات وقوتجه مساوات ديمكدر.

(مواضعه) برشي معناً بشقه ايكن لغرض بشقه برصورتده كوسترلمكدر.

(مؤبد قلعه‌بند) دولتجه تعيين اولنـان بر قلعه‌ده الى وفاته توقيف اولنمقدر.

(مؤبدكورك) دولتجه تعيين اولنان بر محلده تيموربنـد اولەرق الى وفاته خدمات شـاقه‌ده قوللانلمقدر.

(مؤكل) محكمه‌ده كندی يرينه قائم اولمق اوزه تعيين اولنان وكيلدر.

(موجر) برعقاری كيرايه ويرن كيمسه‌در.

(موقةً تخليهٔ سبيل) بر موقوفك ايشلديكی جرمك جزاسی نهايت ايكی سنه‌دن اكسك ايسه استنطاقندن بش كون صكره بحق دكلسـه يعنی اوچ سنه‌يه قدر ايسـه كفالت قانونيه ايله موقتاً حبسدن چيقارلمسيدر.

(موقت توقيف مذكره‌سی) بر جنحه ايله

مظنون اولان کیمسه‌نك حبسی ایچون و یریلان ورقه‌درکه حکمی اوتوز بر کوندر .

(موقةً قلعه‌بند) دولتجه تعیین اولنان بر قلعه‌ده اوچ سنه‌دن اون بش سنه‌یه قدر توقیف اولنمقدر .

(موقةً کورك) دولتجه تعیین اولنان بر قلعه‌ده تیموربند اوله‌رق خدمات شاقه‌ده قوللانلمقدر .

(موهوب) باغشلانان ، تبرع اولنان شیدر .

(مهایاةً) مناوبهٔ شرعیه دیمکدر بر خانه‌ده حصه‌یه کوره و حاکمك امری اوزره نوبتله اوطورمقدر .

(مهر مؤجل) نکاح حل و لغو اولنمجه یعنی بر زوج زوجه‌سنی ترك و تطلیق ایتدیکنده مطالقه‌یه ویرلمسی لازمکلان مبلغ مقرره دینور .

(مهر معجل) نکاح عقد اولندقده منکوحه‌یه تأدیه واعطا اولنان مبلغ مقرردر .

(مهل معین) محکمه‌نك تعیین ایتدیکی مدت مساعده .

(نام مستعار) عاریت اسم دیمکدر .

(ناموس) انسانه انسانلر ایچنده یشامق ایچون حیاتدن صکره الك الزم اولان وبلکه حیاتدن معزز طوتلمق لازم کلن حیثیت، اعتبار ، وقار.

(نسخهٔ ثانیه) براعلامك وبرلایحه‌نك وبر سند ویا دفترك ویاخود برکتاب ورساله‌نك عینی دیمکدر .

(نفسانیت قدیمه) ایکی کیمسه بینده اوته‌دن برو عداوت و دشمنلك بولنمسیدرکه عرف ایله تحقق ایدر .

(نفس الامر) حال حقیقت دیمکدر .

(نفعاً للقانون) احکام قانونیه‌یی تطرق خللدن وقایه ومحافظه مقصدیله دیمکدر.

(نفقه) حاکم طرفندن بر خاتونك جوجغی ایچون باباسی اوزرینه تقدیر اولنان آیلقدر.

(نفوذ مأموریت) وظائف قانونیه‌یی ایفا ایده‌بیلمك ایچون (مقامك) مأموریته ویردیکی صلاحیت ، حیثیت ، قوت دیمکدر .

(نفی ابد) بر شخصك دولتك تعیین ایده‌جکی برمحله کوندریلوب مؤبداً اوراده اقامتیدر.

(نفی ملك) بر کیمسه‌نك نفسنه مضاف ظلمیه‌رق برمالی اخره ویرمسنه اطلاق اولنور .

(نفی موقت) برشخصك بولندیغی محلدن بشقه محله کوندریله‌رك اوچ سنه‌دن اون بش سنه‌یه قدر تغریب اولنمسیدر .

(نقد موجود) معلوم ومعین اولان النون وکمشدن عبارت مسکوکاتدر .

(نقصان) تمام اولمامق ، اکسکلك .

(نقض) اسباب قانونیه‌یه بناءً حکمك بوزلمسنه دینور .

(نقل دعوی) دعوانی بر محکمه‌دن دیکر محکمه‌یه ویا برمستنطقدن دیکرینه کتورمکدرکه بویا مدعیٔ شخصی ویامظنون علیه ومتهم ویاخود مدعیٔ عمومیلر طرفلرندن وقوعبولان ادعا اوزرینه اسباب قانونیه موجود ایسه یعنی او دعوانك اومحکمه ویا مستنطقده باقلمسنده مطالعه ودرمیان اولنان محذور و شبهه‌یی داعی بر حال کوریلور ایسه دعوانك نقلنه محکمهٔ تمیز قرار ویرر .

(نقود متحجزه) حجز ، حبس ایدلمش برمبالغ دیمکدر .

(نانکول) بر سوزدن بردعوادن دونمك دیمکدر .

(نوط) برسفیرك دولت متبوعه‌سی طرفندن الدیغی امر و تعلیمات موجبنجه نزدنده بولندیغی دولتك خارجیه نظارتنه ویردیکی تقریره دینور .

(نوع جرم) قباحت ، جنحه ، جنایت کبی اوچ قسمه منقسمدر .

(نهب وغارت) صویمق یغما ایتمکدر .

(نهج شرعی) شرعشریف انوره مواقق اصول ، طرز ، اسلوب دیمکدر .

(واسطهٔ رشوت) بر کیمسه‌دن بر ایش ضمنندن رشوت الوب دیکر کیمسه‌یه ویرن شخصدر .

(واصی) مجنون ، معتوه ، سفیه محجور ، صغیرك ایشلرینه باقمق ایچون حاکم طرفندن نصب وتعیین اولنان کیمسه‌در .

(واهب) هبه ایدیجی باغشلایجی .

(وثائق) اوراق معتبره‌یه اطلاق اولنور .

(ورثهٔ مقتول) مقتـولك پدر و والده‌سی واولاد و اخفادی کبی متعلقاتیدرکه بونلردن بریسی وار ایسه مالی اکا قاله‌جغی مثللو جسدی دخی دفن ایتدیرملك اوزره کندوسـنه تسلیم اولنور .

(ودیع) ودیعـه‌یی ، اماتی قبول ایدن کیمسه‌در .

(ودیعه) حفظ ایچون برکیمسه‌یه ویریلان مالدر .

(وعد ازدواج) آلیرم دیه برقزی اغفال ایدرك قیزلغنی بوزمقدر .

(وکالت مطلقه) امورك کلیسنه مثلا برادمك کافهٔ امورنده وکالت ایتمکدر .

(وکیل مسجل) وکالتی محکمه‌جه مقید و یا مصدق اولاندر .

(وکیل مسخر) محکمه‌یه کلیان مدعیٔ علیهك یرینه قائم اولق اوزره حاکم طرفـندن تعیین اولنـان کیمسـه درکه دعواده غائبك حقوقنی

محافظه ایچون هردرلو مدافعه‌ده بولنور . مدعینك ادعاسنی اقرار ایده‌مز . ووکیل مسخره یمین‌ده توجه ایتمز .

(ولولهٔ ناس) ناسك شمانه وکورلدیسیله طوپیلوب کورلمسیدرکه برفعل ممنوعك ایشلنمسی وایشلنمك اوزره بولندیغی اندهویاخودایشلندیکنی متعاقب متجاسرینك اهالی طرفندن تعقیب وفریاد اولنمسی وطوتلمسی کبی جرایم مشهوده ده واقع اولور .

(هبه) بلاعوض برمالی اخره تملیك ایتمکدر .

(هزلیات) اداب عمومیه‌یه منافی نظماً ونثراً یازیلان وسویلنان سوزلردر .

(هتك عرض) صورت جبریه‌ده وقوع بولان جماعدرکه متجاسری کورك جزاسی ایله مجازات اولنور .

(هویت) هو ، هودن ماخوذ اولوب کندوسی دیمکدر .

(هیئت عمومیه) بدایت واستیناف محکمه‌لرینك حقوق وجزا قسملری برلشور یعنی بو

محکمه‌لردن برینك حقوق و جزا دائره‌لری هیئاتی برایش ایچون محکمه‌ده طوپلانور ایسه عمومی هیئت دینور .

(هیئت اتهامیه) مستنطق کبی بر مرجع جزا اولوب برمظنونك اسناد اولنان جنایتی ایشلدیکنه دلائل کافیه کورر ایسه نوع جرمی ومادهٔ قانونیه‌یی کوسترەرك جنایت محکمه‌سنده محاکمه‌سی اجرا اولنمق اوزره اتهامنه قرار ویرن ومدعیٔ عمومیلرله مستنطقلر میانندەکی مباینت افکاری حل ایدن هیئتدر .

(هیئت اجتماعیه) بریره کلەرك، طوپلانەرق برقوم وملت تشکیل ایدن خلقه دینور .

(هیئت اصلیه) بر شیئك بولنمدیغی حال وشکلیدر .

(هیئت مجتمعهٔ اوروپا) حقوق دول قوا عدینك تأمین اجراسنی تعهدایتمش اولان دولتلرك مجموعنه دینور .

(یاوه) برمحلده صاحبسز کوریان ، بولنان حیوانه دینورکه مال مسروق اولدیغی اکلاشیلور

ايسه مدعئ عمومی تحريات وتعقيبات قانونيه اجراسيله سارقی مجازات اولنور . ميداندە بر سارقی اولديغی واوحيوانك كندولكندن غائب اولمش ايدوكی اكلاشيلورسه مال مأمورينه تسليم اولنەرق بر صاحبی ظهور ايدرده اثبات ايلرسه ويريلور . ظهور ايتمزسه صاتيلەرق ثمنی مال صنديغنه ايراد قيد ايديلير .

(يتاقلق) ايكی درلودر . برنجی خرسزلره حال وصفتلرينی يعنی اموال مسروقەنك نەدن ونه صورتله چالنديغنی بيلەرك ايكنجی حال وصفتلرينی يعنی مالك مسروق اولديغنی بيلير ايسەده سرقتك صورت وقوعنی ونصل معاملەايله نەدن النديغنی بيلميەرك قبول وتقسيم ويا حفظ ايدوب حكومت سنيەيه خبر ويرمامكدركه هرايكی صورتده يتاقلق ايدنلر اصل فاعللرك كورەجكلری جزا ايله مجازات اولنورلر .

(يتيم ويتيمه) برمتوفانك صغير وصغيره چوجقلرينه دينوركه بونلره متعلق دعاويده محافظة

حقوقلری ایچون مدعیٔ عمومیلرك دخی محکمه‌لرده بولنملری احکام قانونیه ایجابندندر .

(ید عدل) یدمرتهن کبیدرکه راهن ومرتهنك امنیت ایدرك رهنی یدینه ویردکلری کیمسه‌یه اطلاق اولنور .

صولك

خطا	صواب	سطر	صحیفه
آخذ کرفت	اخذ وکرفت	١٤	٢٢
مرتشی	مرتشی ده	١٥	٢٣
اکفای	الغای	٨	٣٧
اولان	اولوب	٤	٣٨
تصویر	تصور	٩	٤٤
بو عباره	برعباره	٤	٤٨
خضمیندن	خصمیندن	٣	٥٣
قورقق	قورقمق	٤	٦١
حدود بحریه مکرر		٠	٦٧

٧٨ نجی صحیفه‌نك ایکنجی سطرنده اونودلمش اولان (ذهول)ك تعریفی (ذمت میریه) تعریفی صره‌سنده یازلمشدر.

قبیح	قبیح	٣	٨٧
کون	کونه	٦	٩٧
کهنی	کنهی	١٤	١٠٨
ایه	ایسه	٤	١١٣
اعتباراً یکرمی اوج	اعتباراً اوچ	٨	١١٤
مرجع جزایت	مرجع جزا	٤	١١٦
معبر	معیر	١٤	١٢١
تانکول	نکول	٣	١٣٠

3 1761 06738150 9

K

H2115
E8
1894